

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO
PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA
JANOWA LUBELSKIEGO „OBRÓWKA / KOMPLEKS LEŚNY”

Sporządzający:

Burmistrz Janowa Lubelskiego

Opracowanie:

„KANON” MGR INŻ. ARCH. GRZEGORZ CHOJNACKI

Ul. Nadarzyńska 56

08-805 Otrębusy

styczeń 2018

SPIS TREŚCI

1. WIADOMOŚCI OGÓLNE	3
1.1. Wstęp	3
1.2. ZAKRES PROGNOZY	3
2. POWIĄZANIE PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	7
5. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO REJONU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU	7
5.1. Geomorfologia i hipsometria	7
5.2. Warunki geologiczno inżynierskie	8
5.3. Gleby i surowce mineralne	9
5.4. Wody powierzchniowe i podziemne	9
5.5. Powietrze	11
5.6. Klimat	13
5.7. Fauna	14
5.8. Flora	16
5.9. Formy ochrony przyrody	19
5.10. Klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne	23
5.11. Walory krajobrazowe	24
5.12. Walory i wartości kulturowe	25
5.13. Istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska oraz problemy ochrony środowiska	25
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU	26
7. PRZEWIDYWANE SKUTKI WPŁYWU USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO	29
7.1 WPŁYW NA WARUNKI ŻYCIA I ZDROWIE LUDZI	30
7.2. Wpływ na bioróżnorodność	32
7.3. Wpływ na florę	32
7.4. Wpływ na faunę	34
7.5. Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby	35
7.6. Wpływ na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne .	36
7.7. Wpływ na atmosferę i warunki wymiany powietrza	39
7.8. Wpływ na klimat akustyczny	40
7.9. WPŁYW NA KRAJOBRAZ	40
7.10. Wpływ na obiekty i obszary objęte ochroną prawną	42
7.11. ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	45
7.12. ZAGROŻENIE PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	46
7.13. GOSPODARKA ODPADAMI	46
7.14. RYZYKO WYSTĄPIENIA AWARII PRZEMYSŁOWYCH I NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ	47
8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	47
9. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH, OGRANICZAJĄCYCH POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	48
10. ZGODNOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI KSZTAŁTUJĄCYMI PRZESTRZEŃ GMINY	48
11. WNIOSKI I PODSUMOWANIE PROGNOZY	49
12. STRESZCZENIE	51

1. WIADOMOŚCI OGÓLNE

1.1. WSTĘP

Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2017r. poz. 1405 z p. zm.) wymagane jest przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku opracowywania nowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przeprowadzania ich zmian.

Prognoza pozwala na zidentyfikowanie wpływów środowiskowych, które mogą powstać na skutek realizacji ustaleń projektu planu oraz jest podstawą do określenia działań mających na celu ograniczenie ewentualnych negatywnych skutków. Analiza ustaleń dokumentów planistycznych na etapie ich powstawania jest zgodna z zasadą eliminacji zagrożeń u źródła, co przynosi pozytywne efekty społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, a przede wszystkim środowiskowe.

1.2. ZAKRES PROGNOZY

Zakres przedmiotowy

Zakres prognozy określa art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2017r. poz. 1405 z p. zm.)

Zgodnie z art. 57 ust. 2 oraz art. 58 ust. 3 zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ustaleń planu miejscowego uzgadnia regionalny dyrektor ochrony środowiska oraz państwowy inspektor sanitarny.

Zakres powierzchniowy

W niniejszej prognozie dokonuje się oceny oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Janowa Lubelskiego „Obrówka/Kompleks leśny” – ok. 473 ha wraz z obszarem pozostającym w zasięgu oddziaływań wynikających z realizacji postanowień planu.

1.3 METODYKA

Szkielet metodyki prognozy wyznaczony jest przez *Ustawę z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. z 2017r. poz. 1405 z p. zm.). Zgodnie z ustawą dokonuje się oceny wpływu ustaleń projektu miejscowego planu na poszczególne komponenty środowiska oraz uwzględnia zależności pomiędzy jego poszczególnymi elementami. W trakcie pracy przyjmuje się, że przyjęte zapisy planu zostaną w pełni zrealizowane. Oznacza to z jednej strony maksymalizację oddziaływań powstałych na skutek realizacji planu - tych negatywnych i pozytywnych, a z drugiej realizację wszystkich ustaleń dotyczących ochrony środowiska. Ocena możliwości wystąpienia danych skutków dokonywana jest na podstawie aktualnego stanu środowiska i planowanych zmian w

zagospodarowaniu, proponowane formy użytkowania determinują, bowiem siłę oraz skalę oddziaływania na środowisko. Istotnym jest przeprowadzenie analizy wpływów środowiskowych, wywołanych realizacją ustaleń planu, na tereny znajdujące się w granicach opracowania oraz jego otoczenie, ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich form ochrony przyrody. Końcowym etapem opracowania jest sformułowanie wniosków i ustalenie ewentualnych zmian, których wprowadzenie do projektu planu może skutkować zmniejszeniem presji.

Z uwagi na fakt, że plan zagospodarowania przestrzennego stanowi zespół zasad i wytycznych do zagospodarowania przestrzeni (nie stanowi natomiast pełnego i docelowego obrazu poszczególnych inwestycji) w prognozie dokonuje się przede wszystkim diagnozy prawdopodobnych, głównych zmian w środowisku, opierając się na analogii zachodzących przeobrażeń w środowisku. Przewidzenie wszystkich skutków realizacji planu jest w praktyce niemożliwe. Można natomiast z pewnym przybliżeniem wskazać siłę oddziaływania zaproponowanych rozwiązań przestrzennych w odniesieniu do poszczególnych terenów funkcjonalnych. Wskazanie to opiera się głównie na sile presji zaproponowanej, lub już istniejącej i usankcjonowanej przez plan, formy użytkowania terenu. Rodzaj zagospodarowania jest czynnikiem determinującym największe przekształcenia środowiska.

W trakcie sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko wykorzystano następujące metody i techniki:

- analiza istniejących opracowań literaturowych i kartograficznych;
- diagnoza i ocena stanu środowiska przyrodniczego na podstawie zebranych danych i wizji terenowych;
- identyfikacja zagrożeń środowiska przyrodniczego;
- analogii środowiskowych (przy założeniu – stałości praw przyrody).

1.4. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Prognoza oddziaływania na środowisko wymaga rozpoznania terenu pod względem istniejących form zagospodarowania, stanu środowiska oraz występujących presji środowiskowych

Poniżej przedstawiono dokumenty i opracowania wykorzystywane w trakcie prac nad niniejszą prognozą, należy tu zaznaczyć że nie uwzględniają one bogatej literatury dotyczącej poszczególnych zagadnień środowiskowych:

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Janów Lubelski, J. Babuchowski, Lublin 2010 r.,
- Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2011 roku, Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Lublin 2012 r.,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2011 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Janów Lubelskie uchwalonego przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr

XXX/150/01 z dnia 27 czerwca 2001 r., wraz ze zmianą uchwaloną przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXXVIII/247/09 z dnia 24 lipca 2009 r.

- Strategia rozwoju lokalnego gminy Janów Lubelski na lata 2008-2015, Janów Lubelski 2007r.
- Program ochrony środowiska dla gminy Janów Lubelski, Janów Lubelski, 2004 r.,
- Program ochrony środowiska dla powiatu Janowskiego, Janów Lubelski, 2003 r.,
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Janów Lubelski, Janów Lubelski, 2004 r.,
- Sprawozdanie z wykonania rocznego programu działania zespołu lubelskich parków krajobrazowych za 2011 r.
- Statystyczne Vademecum Samorządowca Gmina miejsko-wiejska Janów Lubelski, 2012 r.,
- Ziemia janowska - Między Lasami Janowskimi, a Wzgórzami Roztocza, Baranowski Ł.Z., Zamość 2011 r.

2. POWIĄZANIE PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. DOKUMENTY STANOWIĄCE PODSTAWĘ DO SPORZĄDZANIA PROJEKTU PLANU

Plan opracowano na mocy uchwały nr XVII/101/12 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru miasta Janowa Lubelskiego - "Obrówka/Kompleks leśny".

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, z p. zm.) plany miejscowe nie mogą naruszać ustaleń studium. Studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną miasta i zawiera podstawowe wytyczne do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowym dokumentem do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania na terenie miasta Janów Lubelski jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Janów Lubelski”, uchwalonego przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXX/150/01 z dnia 27 czerwca 2001 r., wraz ze zmianą uchwaloną przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXXVIII/247/09 z dnia 24 lipca 2009 r.

Zgodnie ze Studium w obszarze planu z nowych inwestycji przewiduje się tylko inwestycje dotyczące szeroko pojętej turystyki oraz towarzyszącej jej funkcji rekreacyjnej. Studium opiera obsługę komunikacyjną o istniejący układ drogowo-uliczny oraz przewiduje odtworzenie komunikacji kolejowej wąskotorowej.

Na potrzeby zmiany planów miasta i gminy, w tym Miejscowego planu zagospodarowania miasta Janowa Lubelskiego „Obrówka/Kompleks leśny” w Janowie Lubelskim w latach 2009-2010 sporządzono opracowanie ekofizjograficzne. W ramach opracowania przeprowadzono analizę i ocenę stanu, zasobów i funkcjonowania środowiska. Ponadto dokonano oceny odporności i zagrożeń środowiska oraz wskazano

predyspozycje do przeznaczenia terenu, z uwzględnieniem uwarunkowań fizjograficznych terenu opracowania i jego najbliższego sąsiedztwa.

Projekt planu jest powiązany z opracowaniem ekofizjograficznym poprzez uwzględnienie uwarunkowań wynikających ze stanu środowiska oraz wykorzystanie podstawowych wytycznych w odniesieniu do zagospodarowania rejonu opracowania.

2. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W PROJEKCIE PLANU

Projekt planu miejscowego jest powiązany z zapisami programów i planów, takich jak:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywa do roku 2016,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego; (Uchwalony Uchwałą nr XLV/597/02 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 lipca 2002 r.),
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2008-2011 z perspektywą do 2015 r.
- Rozporządzeniem Nr 12 Wojewody Lubelskiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”
- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020 (Uchwała Sejmiku Woj. Lubelskiego Nr XXXVI/530/05 z dn. 04.11.05 r.)
- Wojewódzki Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacyjnej dla Województwa Lubelskiego (Uchwała Sejmiku Woj. Lubelskiego Nr XXVII/375/04 z dnia 8 listopada 2004 r.)
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Janów Lubelskie uchwalonego przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXX/150/01 z dnia 27 czerwca 2001 r., wraz ze zmianą uchwaloną przez Radę Miejską w Janowie Lubelskim uchwałą Nr XXXVIII/247/09 z dnia 24 lipca 2009 r.
- Strategia rozwoju lokalnego gminy Janów Lubelski na lata 2008-2015, Janów Lubelski 2007r.
- Program ochrony środowiska dla gminy Janów Lubelski, Janów Lubelski, 2004 r.,
- Program ochrony środowiska dla powiatu Janowskiego, Janów Lubelski, 2003 r.,
- Plan gospodarki odpadami dla gminy Janów Lubelski, Janów Lubelski, 2004 r.,

W projekcie planu zostały uwzględnione zapisy w odniesieniu do celów i zadań ochrony środowiska w zakresie: poprawy klimatu akustycznego aglomeracji, poprawy jakości powietrza atmosferycznego, gospodarki odpadami, ochrony przed hałasem. Ponadto projekt planu jest zgodny ze „Studium...” w zakresie ochrony środowiska.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ze względu na charakter i skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja planu nie przewiduje się konieczności dokonywania szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, nawet przy realizacji wszystkich zapisów planu w stu procentach, nie powinno zmienić się na tyle silnie by konieczne było wprowadzenie zupełnie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska.

Metodą analizy i oceny skutków realizacji postanowień planu jest m.in. ocena aktualności studiów i planów, sporządzana przez burmistrza Janowa Lubelskiego wynikająca z zapisów *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 z p. zm.). Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady, a co za tym idzie z tą samą częstotliwością konieczne jest przeprowadzenie analizy i oceny wpływów realizacji postanowień planu na środowisko przyrodnicze, kulturowe i ludzi. W trakcie wykonywania takiej analizy szczególną uwagę należy zwrócić na stopień realizacji zapisów planu z zakresu infrastruktury, w tym głównie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, której budowa lub rozbudowa przyczynia się do polepszania stanu środowiska wodno-gruntowego.

Dodatkowym instrumentem analizy skutków realizacji projektowanego dokumentu jest monitoring środowiska prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Organ ten wykonuje zadania wynikające z Państwowego Programu Monitoringu Środowiska. Raporty z oceny stanu i funkcjonowania środowiska wraz z informacjami na temat uciążliwości jak: hałas i odpady są wymiernym odzwierciedleniem zmian zachodzących na przestrzeni gminy na skutek wprowadzonego dokumentu planistycznego. Cykliczność prowadzonych badań pomiarowych i publikacja raportów jest gwarancją stałego dopływu danych nie tylko na temat zmieniającej się jakości środowiska naturalnego ale i spełnienia zapisów planu w odniesieniu do gospodarki odpadami, prowadzanej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Ponadto zmiany jakości środowiska naturalnego oraz funkcjonowania obszarów chronionych wraz z ich najbliższym sąsiedztwem są rejestrowane podczas monitoringu terenów sieci Natura 2000.

5. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO REJONU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU

5.1. Geomorfologia i hipsometria

Miasto leży na styku wielkich prowincji tektonicznych: platformy waryscyjskiej (paleozoicznej platformy zachodnioeuropejskiej o złożonej budowie wewnętrznej) i Karpat. Głównym elementem strukturalnym w rejonie miasta jest strefa uskokowa o orientacji NW-SE Ursynów-Kazimierz-Wysokie. Na granicy platformy wytworzyło się synklinorium brzeżne zwane Niecką Lubelską lub Niecką Laramijską, w zasięgu którego znajduje się północna i centralna część miasta. Południowa

granica Niecki, w rzeźbie terenu zaznaczona progowo (jest to południowa krawędź Rostocza).

Skrajnie południową część obszaru administracyjnego miasta zajmuje Zapadlisko przedkarpackie, związane z trzeciorzędową ewolucją Karpat. Miąższość wypełniających zapadlisko osadów mioceńskich u podnóży strefy dyslokacyjnej wynosi kilkaset metrów i stopniowo zwiększa się w kierunku nasunięcia Karpat. Osady czwartorzędowe osiągają miąższość 30 m. Są to głównie osady piaszczysto-gliniaste pochodzące z okresu zlodowacenia południowopolskiego, fluwialne i eoliczne. Obszar ten odznacza się tendencją do obniżania.

Janów Lubelski znajduje się na pograniczu dwóch makroregionów geomorfologicznych: Wyżyny Lubelskiej i Kotliny Sandomierskiej. Północna i środkowa część miasta, położone są na obrzeżu mezoregionu fizycznogeograficznego – Wzniesień Urzędowskich. Tę część można traktować jako strefę przykrawędziową Rostocza. Obniża się ona schodowo ku Równinie Biłgorajskiej (subregionu Kotliny Sandomierskiej) i jest w mieście wyraźnie ograniczona przez stromą krawędź. Ta część jest wyraźnie nachylona w kierunku SW, natomiast wyraźna krawędź

Na południe i południowy zachód od krawędzi rozpościera się piaszczysta Równina Biłgorajska. Jest to rozległa forma akumulacji rzecznej w typie plejstoceniowej równiny terasowej. Dla jej krajobrazu naturalnego charakterystyczne są terasy wodnolodowcowe i rzeczne z okresu zlodowaceń środkowopolskich i północnopolskich, oddzielone od siebie mniej lub bardziej czytelnymi krawędziami. Bardziej wyraźne krawędzie, o wysokościach do 3 m, ograniczają holoceniowe dna dolin rzek i strumieni, rozcinających plejstoceniowe terasy rzeczne. Powierzchnia terasowa Równiny jest silnie zwydmiona.

Centralna część terenu opracowania to formy pochodzenia eolicznego, gdzie występują wydmy oraz równiny piasków przewianych. Charakterystycznym w granicach opracowania jest również obecność licznych form utworzonych przez roślinność, do których należą równiny torfowe i zagłębienia bezodpływowe zbudowane z torfów i namulów torfiastych oraz dna dolin rzecznych wypełnione torfami i namułami torfiastymi.

Na wschód i zachód od terenu wydmy występują terasy nadzalewowe akumulacyjne starsze zbudowane z piasków rzecznych. Wzdłuż doliny rzeki Trzebensz przebiega dno doliny rzecznej zbudowane z piasków humusowych.

Charakterystycznym dla terenu opracowania jest również obecność form pochodzenia antropogenicznego, do której należy nieczynna piaskownia.

W obszarze opracowania pod względem rzeźby terenu wyróżniają się dolina rzeki Trzebensz oraz wydmy w centralnej części terenu opracowania, które należą do terenów o najwyższej położonych. W graniach opracowania deniwelacje terenu sięgają 15 m, jednakże różnice te są w terenie mało dostrzegalne. Obszar opracowania jest wyraźnie nachylony w kierunku południowym.

Tereny najwyższej położone znajdują się w centralnej części, a ich wysokość nad poziom morza sięgają 220 m nad poziomem morza, natomiast najniższe położone są na wysokości 205 m nad poziomem morza. Charakterystycznym dla terenu opracowania jest obecność zagłębień bezodpływowych w północno-zachodnim krańcu terenu opracowania.

Zmiany w obrębie litosfery są również następstwem odkrywkowej eksploatacji kopalin. W tym przypadku zmiany te występują przy ulicy Turystycznej, gdzie w zboczu wydmy znajduje się rozległa piaskownia.

5.2. Warunki geologiczno inżynierskie

Prawie cały obszar opracowania to fragment rozległych kompleksów leśnych Lasów

Janowskich. Obszary nie pokryte zwartym drzewostanem w północno zachodnim i wschodnim krańcu terenu opracowania to w dominującej części fragmenty dna dolin rzecznych wyścielone piaskami rzecznyymi. Są to grunty plastyczne i miękkoplastyczne. Woda podziemna zalega 1,5 do 2 m ppt. Są to grunty słabonośne o bardzo dobrej przepuszczalności. Tereny te są niewskazane i nieprzydatne pod zabudowę. Ewentualna zabudowa możliwa po specjalnym przysposobieniu gruntów (nadsypaniu i zagęszczeniu), jeśli opinia geotechniczna taką możliwość potwierdzi i tylko na terenach nie podlegających zalewom. Natomiast we wschodnim krańcu opracowania występuje terasa nadzalewowa wyższa zbudowana głównie z wodnolodowcowych utworów piaszczystych.

5.3. Gleby i surowce mineralne

Praktycznie cały obszar opracowania to kompleksy leśne, nieliczne fragmenty to tereny użytków zielonych IV i V klasy. Przy czym na szczególną uwagę, z racji znaczącej powierzchni, zasługują należące do kulturoziemów gleby ogrodowe (tzw. hortisole). Są to gleby, których wysoka sprawność biologiczna, właściwości fizyczne i chemiczne (szczególnie wysoka próchniczność, zasobność w składniki pokarmowe i korzystna struktura) są kształtowane i podtrzymywane wieloletnią, intensywną uprawą, nawożeniem, wapnowaniem, deszczowaniem i spulchnianiem. Zwarty i duży obszar tworzą na terenie ogrodów działkowych pomiędzy Zalewem a ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza.

Z uwagi na bardzo szczelne i zwarte pokrycie gleby, w obszarze opracowania, nie występuje praktycznie zagrożenie erozji wietrznej. Gleby orne odznaczają się średnią odpornością na degradację chemiczną.

Przepisy *ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych* nie obowiązują w stosunku do gruntów położonych w granicach administracyjnych miast.

Surowce mineralne

W granicach miasta stwierdzono występowanie takich surowców skalnych jak:

- piaski drobno- i średnioziarniste eoliczne – w wydmy położonej po południowo-zachodniej stronie Zalewu,
- piaski średnioziarniste wodnolodowcowe i rzeczne budujące terasę nadzalewową akumulacyjną starszą, po południowo-wschodniej stronie Zalewu,
- gliny zwałowe, budujących wysoczyznę morenową w północnej części obszaru miasta.

W obszarach występowania tych surowców nie udokumentowano złóż, nie planuje się również prowadzenia prac poszukiwawczych i dokumentacyjnych ze względu na potrzebę ochrony środowiska, istniejące oraz planowane zagospodarowanie.

5.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar planu, wraz z całym miastem, położony jest w dorzeczu Białej (Białki) oraz jej lewobrzeżnego dopływu rzeki Trzebensz. Biała to rzeka IV-go rzędu, uchodząca do Bukowej, dopływu Sanu.

Koryto rzeki Białej w granicach miasta jest uregulowane, natomiast rzeka Trzebensz zachowała naturalny charakter. Zgodnie z *Opracowaniem ekofizjograficznym* rzeka Trzebensz prowadzi wody miękkie, z umiarkowaną zawartością rozpuszczonych substancji organicznych, a stężenia związków azotu i fosforanów mieszczą się w wartościach typowych dla wód najeńszczych. Rzeka Trzebensz wyróżnia się w skali regionu wysokim stopniem

naturalności oraz nieskażonymi warunkami przepływu.

Sieć hydrograficzną w obszarze opracowania tworzy również pojedynczy wpływ porowy na piaskach na terenie uroczyska Kruczek oraz zbiorniki wód stojących w północno-zachodnim krańcu opracowania.

Istotnym procesem dla warunków hydrologicznych miasta były melioracje szczegółowe. Melioracje te objęły praktycznie wszystkie tereny mokradłowe, za wyjątkiem mokradeł śródlęsnych. Odwodnienie gleb przeprowadzono dla dostosowania ich do wymagań upraw rolnych i łąkowych, w dalszej kolejności tereny zostały udostępnione pod zabudowę.

Zagrożenie powodziowe

W granicach obszaru opracowania nie znajdują się tereny bezpośredniego zagrożenia powodzią, ani obszary potencjalnego zagrożenia powodzią.

Wody podziemne

Położenie miasta w strefie pogranicza pasa wyżyn i pasa kotlin przedgórskich wpływa na zróżnicowanie warunków krążenia wód podziemnych i zasobności ich poziomów. Obszar miasta położony jest w obrębie dwóch regionów hydrogeologicznych: lubelsko-podlaskiego i przedkarpackiego. W pierwszym główny poziom wodonośny występuje w osadach górnej kredy, a poziomy drugorzędne – w utworach trzeciorzędu i czwartorzędu. W drugim, mało zasobnym, główne piętra wodonośne występują w utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych, a piętra drugorzędne – w utworach kredy i jury.

Jednolite Części Wód Podziemnych

Z punktu widzenia zasobów wodnych i jakości wód istotne jest także położenie na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych, których jakość bada monitoring państwowy. Całe miasto leży w zasięgu JCWPd nr 119. W piętrze czwartorzędowym wydzielono tu jeden poziom wodonośny związany z utworami akumulacji rzecznej (piaski, żwiry). Piętro wodonośne kredowe budują utwory węglanowe. Strefa aktywnej wymiany wód zwykłych dochodzi do głębokości około 100 - 120 m p.p.t.. Lokalnie może występować łączność hydrauliczna piętra czwartorzędowego i kredowego.

Najpłycej występują wody gruntowe, które występują najpłycej tuż pod powierzchnią topograficzną, na głębokości (0,5 – 1 m ppt). Głębiej, nawet poniżej 5 m ppt, występują pod wydmami.

Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP)

Podstawą zaopatrzenia w wodę miasta jest neogeńsko-górnokredowy (Ng – Cr3) poziom wodonośny. Jest on zarazem głównym użytkowym poziomem południowej strefy brzegowej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 406 Niecka Lubelska – Lublin, obejmującego północne tereny Janowa (granica przebiega pomiędzy Zalewem a Osiedlem Południe). Wody tego poziomu są zasilane przez wody opadowe infiltrujące przez przepuszczalną warstwę osadów czwartorzędowych, bądź też przez bezpośrednią infiltrację wód w strefach wychodni kredowych.

Zwierciadło użytkowego poziomu wodonośnego jest swobodne. W tej części GZWP, w której jest położone miasto, jest ono współkształtne z powierzchnią topograficzną; przepływ wód generalnie odbywa się w kierunku południowo-zachodnim. Charakterystyczną cechą tego regionu hydrogeologicznego jest ubóstwo źródeł. Tylko bardzo nielicznie występują wyjątkowo mało wydajne wypływy porowe w piaskach. 1/3 obszaru miasta, odznaczająca się

łąkowo-leśnym pokryciem, jest położona poza zasięgiem GZWP, w przedkarpackim regionie hydrogeologicznym. Granica pomiędzy obu regionami ma charakter rozmyty (strefowy).

W „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego” (2002) cały obszar zbiornika GWZP Nr 406 jest traktowany jako projektowany obszar ochronny.

Zgodnie z „Dokumentacją określającą warunki hydrogeologiczne dla ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód podziemnych Niecka Lubelska GZWP nr 406”, która zostanie uwzględniona w sporządzonej zmianie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego” sposób ochrony zróżnicowano, wydzielając trzy kategorie obszarów wymagających ochrony:

- obszary szczególnej ochrony,
- obszary bardzo podatne i podatne na zagrożenie,
- obszary średnio, mało i bardzo mało podatne na zagrożenie.

Cały obszar miasta w granicach GZWP jest zaliczony do obszarów bardzo podatnych i podatnych na zagrożenie.

Chemizm naturalny

Dane dotyczące chemizmu użytkowych poziomów wodonośnych odnoszą się do południowej strefy GZWP nr 406 gdyż w promieniu kilkudziesięciu kilometrów od miasta brak punktów kontrolnych sieci krajowej monitoringu jakości wód podziemnych.

Wody poziomów neogeńskiego i górnokredowego to wody wodorowęglanowo-wapniowe. Mineralizacja wód jest typowa dla stref intensywnej wymiany, są bezbarwne, bez zapachu, przeważnie słabo zasadowe, średnio twarde i twarde, słabo zmineralizowane o małej zawartości chlorków, siarczanów i azotanów (nie przekraczających dopuszczalnych wartości).

Zasoby wód podziemnych

Podstawą zaopatrzenia w wodę miasta Janów Lubelski jest neogeńsko-górnokredowy (Ng - Cr₃) poziom wodonośny. Stanowi on zarazem główny użytkowy poziom południowej strefy brzegowej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 406 Niecka Lubelska (Lublin) położonego w obrębie miasta. Zbiornik ten spełnia podstawowe kryteria ilościowe i jakościowe, tzn.: wydajność potencjalną otworu studziennego wynosi powyżej 70 m³/h, wydajność ujęcia – powyżej 10 000 m³/dobę, przewodność – powyżej 10 m²/h, zaś woda spełnia wymogi dla I klasy jakości. Klasa I to wody, które jako surowiec wody pitnej albo w ogóle nie wymagają uzdatniania, albo mogą być uzdatniane w nieskomplikowany sposób.

Zgodnie z *Projektem strefy ochronnej dla komunalnego ujęcia wody w Janowie Lubelskim* jakość wody w ujęciu PGKiM pod względem jakościowym woda charakteryzuje się dobrą jakością zarówno pod względem fizykochemicznym, jak i bakteriologicznym i może być używana do picia, jak i na potrzeby gospodarcze bez konieczności uzdatniania.

Jakość wody spełnia wymogi z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

5.5. Powietrze

Wymierną ocenę jakości stanu powietrza można przeprowadzić w oparciu o dane monitoringu prowadzonego przez Lubelski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, który zgodnie z art.

89 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach.

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska odrębnie dla każdego zanieczyszczenia wyznaczono strefy, w których:

- przekroczone są poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji,
- poziom substancji mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji,
- nie przekroczone są poziomy dopuszczalne,
- przekroczone są poziomy docelowe,
- nie przekroczone są poziomy docelowe,
- przekroczone są poziomy celu długoterminowego,
- nie przekroczone są poziomy celu długoterminowego.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie można wydzielić następujące klasy stref:

Klasa C2 - w przypadku pyłu PM_{2,5} jeżeli stężenia substancji na terenie strefy przekraczają poziom docelowy (dodatkowa klasyfikacja zgodnie z pismem GIOŚ z dnia 9.02.2012 r., znak:DM/5102-07/01/2012/BT)

klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe,

klasa B – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,

klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych.

oraz dla ozonu

- klasa D1 – stężenia ozonu nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk) za rok 2011.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
Strefa lubelska	PL0602	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C6H6	CO	O ₃ ¹	O ₃ ²	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5}	PM _{2,5} ³
		A	A	C	A	A	A	A	D2	A	A	A	A	B	C2

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin za rok 2011.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
		SO ₂	NO _x	O ₃ ⁴	O ₃ ⁵
Strefa lubelska	PL0602	A	A	A	D ₂

¹ Wg poziomu docelowego

² Wg poziomu celu długoterminowego

³ wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji.

⁴ Wg poziomu docelowego

⁵ Wg poziomu celu długoterminowego

Na analizowanym obszarze nie występują istotne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza. Na chwilę obecną, jedynie w skali lokalnej, na stan powietrza w rzeczowym obszarze w największym stopniu wpływa transport oraz emisja powierzchniowa. Aczkolwiek istniejące ciągi komunikacyjne charakteryzują się niskim natężeniem ruchu, jest to prawie wyłącznie ruch lokalny, dojazdowy do zabudowy jednorodzinnej.

Jak zostało wspomniane na stan atmosfery w skali lokalnej ma również wpływ emisja powierzchniowa, której źródłem są paleniska domowe i lokalne kotłownie. Często niska jakość opału, w połączeniu ze spalaniem odpadów, prowadzi do emisji niebezpiecznych dla zdrowia człowieka: dioksyn, furanów, chlorowodorów, formaldehydów oraz metali ciężkich: kadmu, rtęci, ołowiu, niklu, selenu. Poziom zanieczyszczeń wyraźnie zwiększa się w sezonie grzewczym. Przy czym w granicach objętych projektem planu udział zabudowy w stosunku do terenów niezabudowanych jest bardzo niski. W związku z powyższym stan atmosfery w granicach opracowania jest bardzo dobry.

5.6. Klimat

Zgodnie z regionalizacją Kaszewskiego (2008) teren miasta Janów Lubelski znajduje się w Regionie Niziny Sandomierskiej.

Charakterystyka warunków klimatycznych:

- Średnie roczne temperatury dla miasta wynoszą $+7,5\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- Średnie temperatury lata (VI – VIII) $+17,2\text{ }^{\circ}\text{C}$, zimy (XII – II) $-2,6\text{ }^{\circ}\text{C}$;
- Liczba dni pogodnych wynosi 50-55, dni pochmurnych 120;
- Okres wegetacyjny trwa średnio od 214 do 220 dni.
- Średnie roczne sumy opadów kształtują się na poziomie 650 mm;
- Średnia liczba dni z opadem wynosi 160-165 dni;
- Potencjalny okres występowania śniegu wynosi -150 dni; długość okresu zalegania pokrywy śnieżnej: 70 dni.
- Analogicznie do terenu całego kraju, również w rejonie Janowa Lubelskiego dominują wiatry zachodnie.

- Średnia roczna temperatura powietrza wynosi $7,4 - 7,6\text{ }^{\circ}\text{C}$;

Teren miasta jest dość zróżnicowany i występuje tu szereg lokalnych topoklimatów, kształtujących się m.in. w zależności od rzeźby terenu, jego pokrycia, roślinności oraz występowania wód gruntowych i powierzchniowych. Obszar opracowania w przeważającej części odznacza się niekorzystnymi i dość niekorzystnymi warunkami klimatu lokalnego; warunki przeciętne obejmują jedynie niewielkie obszary wydm w centralnej części opracowania.

Głównym modyfikatorem klimatu w tym przypadku jest las. Najogólniej mówiąc, łagodzi jego bodźcowość zarówno w obrębie obszaru leśnego, jak i w kilkusetmetrowej strefie nieleśnej od linii brzegowej lasu. Przede wszystkim zwiększa jego walory zdrowotne:

- wywołując ruchy turbulencyjne powietrza w strefie przyleśnej (wzrasta wówczas ilość aerozoli w powietrzu), a hamując jego prędkość na polanach śródleśnych,
- zmniejszając zanieczyszczenie mikrobiologiczne, a powodując wzrost fitoaerozoli leczniczych,
- zmniejszając suchość powietrza,
- ograniczając parowanie potencjalne (ma to szczególnie duże znaczenie w otoczeniu Zalewu),
- zwiększając zawartość w powietrzu jonów o ładunku ujemnym.

5.7. Fauna

Świat zwierząt w przypadku terenu opracowania w porównaniu do pozostałych części miasta odznacza się wysokim zróżnicowaniem, która wynika z obecności rozległych kompleksów leśnych oraz doliny rzecznej, a więc dużego zróżnicowania siedlisk i stosunkowo niskiej antropopresji.

Bezkręgowce

Ze względu na bardzo dobre warunki schronienia, żerowania, zimowania i rozmnażania najliczniejszą gatunkową grupą zwierząt są bezkręgowce. Do najliczniej występujących gatunków należą: rusałka pawik (*Inachis io*), listkowiec cytrynek (*Gonepteryx rhamni*), wielbłądka (*Raphidioptera sp.*), kowal bezskrzydły (*Pyrrhocoris apterus*), rączycza (*Exorista larvarum*), trzmieł (*Bombus sp.*), pasikonik zielony (*Tettigonia viridissima*) i wiele innych.

Zgodnie z *Opracowaniem ekofizjograficznym* w rejonie miasta, w obrębie siedlisk wodnych i przywodnych występują co najmniej 22 gatunki ważek. Należą do nich: świtezianka błyszcząca, ś. dziewica, pałątka południowa, p. pospolita, p. mała, p. zielona, tężnica wytworna, łątka halabardówka, łątka dzieweczka, ł. wczesna, oczobarwnica większa, żagnica sina. ż. jesienna, szklarka zielona, miedziopierś metaliczna, ważka płaskobrzucha, w. ruda, lecicha pospolita, szablak czarny, s. żółty, s. krwisty, s. zwyczajny.

Skorupiaki w wodach Lasów Janowskich są reprezentowane przez 64 gatunki (41 gatunków wioślarek i 23 gatunki widłonogów).

Ryby

W rzece Trzebiesz stwierdzono obecność następujących gatunków: nielicznie szczupaka, okonia oraz dość licznie śliza, miętusa.

Płazy i gady

Z płazów, związanych z obecnością cieków wodnych, występują: żaba śmieszka, żaba trawna, żaba wodna, żaba moczarowa, ropucha szara i ropucha zielona.

Grupę płazów reprezentuje ropucha szara (*Bufo bufo*), ropucha zielona (*Bufo viridis*), żaba płowa (*Rana temporaria*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*) z gadów występują: jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*) oraz zaskroniec (*Natrix natrix*).

Ptaki

Fauna obszaru objętego opracowaniem reprezentowana jest głównie przez ptaki, które wykazując dużą mobilność spotykane są nawet w terenach silnie zurbanizowanych.

Z uwagi na fakt, iż teren opracowania stanowi fragment obszaru specjalnej ochrony ptaków sieci Natura 2000 Lasy Janowskie (PLB 060005), możliwym jest występowanie w obszarze objętym granicami planu, gatunków które stanowiły podstawę do powołania ww. obszaru.

Gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze Lasy Janowskie PLB060005.

PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG	
<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk zwyczajny
<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny
<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały
<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad
<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik
<i>Circus aeruginosus</i>	blotniak stawowy
<i>Circus pygargus</i>	Blotniak łąkowy
<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy
<i>Bonasa bonasia</i>	Jarząbek
<i>Tetrao urogallus</i>	Głuszec
<i>Porzana parva</i>	Zielonka
<i>Porzana porzana</i>	Kropiatka
<i>Crex crex</i>	Derkacz
<i>Grus grus</i>	Żuraw
<i>Bubo bubo</i>	Puchacz
<i>Glaucidium passerinum</i>	Sóweczka zwyczajna
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek zwyczajny
<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek
<i>Picus canus</i>	Dzięcioł zielonosiwy
<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł Czarny
<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni
<i>Lullula arborea</i>	Lerka
<i>Anthus campestris</i>	Świergotek polny
<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka
<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała
<i>Ficedula albicollis</i>	Muchołówka białoszyja
<i>Lanius collurio</i>	dzierzba gąsiorek
<i>Emberiza hortulana</i>	Ortolan
<i>Tetrao tetrix tetrix</i>	Cietrzew
Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EW	
<i>Limosa limos</i>	Szlamik
PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny

Ssaki

Ssaki mogące występować na opisywanych terenach to głównie przedstawiciele rzędu gryzoni: mysz leśna, mysz zaroślowa, nornica ruda, nornik bury, szczur wędrowny, orzesznica oraz reprezentanci rzędu owadożernych: ryjówka malutka, ryjówka aksamitka i kret.

W tutejszych zadrzewieniach i na okolicznych polach mogą przebywać: jelenie, łosie, sarny i dziki. Do pozostałych ssaków łownych i małych drapieżników należą: lisy, zające, kuny leśne i domowe, tchórze, jenoty i wydry.

Z tzw. gatunków specjalnej troski, ujętych w „Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt” (Głowaciński red. 2001), w granicach miasta występują: wydra, bóbr (rejon Zalewu, rz. Trzebiesz), a w okolicach miasta również wilk. Należy jednak zaznaczyć, że liczebność tych gatunków, systematycznie rośnie.

Warto podkreślić, iż bobry w lasach janowskich zostały reintrodukowane dopiero w latach 90. XX wieku., kiedy to 1994 roku przywieziono 7 sztuk zwierząt nad rzekę Trzebensz. Bobry sukcesywnie zaczęły się rozmnażać i zajmować kolejne fragmenty doliny rzecznej, zarówno w stronę źródeł na Zofiance, jak i w dół rzeki w stronę jej ujścia.

Obecność bobra jest potwierdzona w ostatnich latach między innymi *Sprawozdaniem z wykonania rocznego programu działania zespołu lubelskich parków krajobrazowych za 2011 r.* W roku 2011 prowadzono badanie dotyczące monitoringu stanowisk bobra europejskiego we wschodniej części Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie” oraz oceny składu gatunkowego drobnych gryzoni w siedliskach przekształconych przez bobry. Ponadto przeprowadzono wizję lokalną w czasie wyjazdów patrolowych straży Parku Krajobrazowego „Podlaski Przełom Bugu” w: Janowie Podlaskim, Buczycach, Starym Bublublu i pozostałych miejscowościach leżących w dolinie Bugu. Na podstawie ilości zgłoszeń szkód wyrządzonych przez bobry stwierdzono zwiększenie się jego populacji.

5.8. Flora

Potencjalna roślinność naturalna

Podają za *Opracowaniem ekofizjograficznym...* z płaskowyżową częścią miasta są związane siedliska grądu subkontynentalnego lipowo-dębowo-grabowego (*Tilio-Carpinetum*) w odmianie małopolskiej z bukiem i jodłą, formy wyżynnej i serii ubogiej. W dolinie Białej i towarzyszących jej obniżeniach dolinnych panującym siedliskiem jest siedlisko niżowego łągu olszowego i jesionowo-olszowego siedlisk wodogruntowych, okresowo zabagnionych (*Circaeo – Alnetum*). W obniżeniach o utrudnionym przepływie wody wykształciły się siedliska olsu środkowoeuropejskiego (*Ribo nigri – Alnetum* i *Sphagno squarrosi – Alnetum*), a w obniżeniach bezodpływowych – siedliska kontynentalnego boru bagiennego (*Vaccinio uliginosi – Pinetum*). Na piaszczystej terasie nadzalewowej wytworzyły się siedliska suboceanicznych śródlądowych borów sosnowych w kompleksie boru świeżego (*Leucobryo – Pinetum*), boru suchego (*Cladonio – Pinetum*) i boru wilgotnego (*Molinio – Pinetum*).

Jedynie na trzech ostatnich z wymienionych siedlisk roślinność rzeczywista odpowiada potencjalnej. Siedliska grądowe są użytkowane rolniczo, zaś łągowe i olszowe są prawie wyłącznie zajęte przez użytki zielone.

Roślinność rzeczywista

Charakterystycznym dla obszaru miasta w aspekcie florystycznym jest postępująca synantropizacja szaty roślinnej i wyparcie naturalnych zbiorowisk roślinnych, na rzecz agroekosystemów, w tym agrocenoz polnych i łąkowych. Naturalne cechy szaty roślinnej zachowała przede wszystkim w południowej części miasta.

Północna część Lasów Janowskich, której sięga obszar administracyjny miasta, grupuje mozaikę zbiorowisk leśnych i nieleśnych.

Zestawienie powierzchni siedliskowych typów lasów należących do miasta Janów Lubelski:

(na podstawie: Uproszczony plan urządzenia lasu)

Typ siedliskowy lasu	Pełna nazwa typu siedliskowego	Powierzchnia [ha]
Bśw	Bór świeży	128.97
Bw	Bór wilgotny	66.83
Bb	Bór bagienny	10.83

Prognoza oddziaływania na środowisko

BMśw	Bór mieszany świeży	30.96
BMw	Bór mieszany wilgotny	19.21
Bmb	Bór mieszany bagienny	7.42
OI	Ols	2.90
Pozostałe		1.51
Razem		268.63

W granicach opracowania występują: **suboceaniczny bór świeży** (Leucobryo-Pinetum), dla którego charakterystyczna jest obecność gatunków takich jak: sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*), brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), podrosty sosny i brzozy z domieszką jarzębu pospolitego (*Sorbus acuparia*), kruszyny pospolitej (*Frangula alnus*) i dębu szypułkowego (*Quercus robur*). W warstwie ziół obecne są borówka czarna (*Vaccinium myrillus*), borówka brusznica (*Vaccinium Vitus-idea*), wrzos zwyczajny (*Calluna vulgaris*) oraz trzcinnik leśny (*Calamagrostis arundinacea*).

W obrębie lasów janowskich współwystępuje również **subkontynentalny bór świeży**, którego warstwę drzew tworzą: sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*), brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), warstwa krzewów to podrosty wymienionych gatunków wraz z podrostami dębów szypułkowych (*Quercus robur*) i osiki (*Populus tremula*). W warstwie ziół występują: borówka czarna (*Vaccinium myrillus*), borówka brusznica (*Vaccinium Vitus-idea*), wrzos zwyczajny (*Calluna vulgaris*), konwalia majowa (*Convallaria maja lis*), nawłoc pospolita (*Solidago virgaurea*) czy gruszyczka zielonawa (*Pyrola chlorantha*).

Bliżej południowej granicy opracowania, dominującym zbiorowiskiem jest **kontynentalny bór mieszany**, dla którego głównymi lasotwórczymi są sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*), dąb szypułkowy (*Quercus robur*), świerk pospolity (*Picea bies*), dąb bezszypułkowy (*Quercus petraes*) oraz topola osika (*Populus tremula*). Warstwę krzewów tworzą leszczyna pospolita (*Corylus abellana*), głogi (*Crataegus sp.*). W warstwie runa obecne są: borówka czarna (*Vaccinium myrtillus*), konwalijka dwulistna (*Maianthemum biforium*), szczawik zajęczy (*Oxalis acetosella*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*).

Bór bagienny występuje w północnej części opracowania, na powierzchniach obniżen terenowych. W drzewostanie przeważa sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*), w niskim udziale występuje również brzoza omszona (*Betula pubescens*) i świerk pospolity (*Picea abies*). Warstwa krzewów to głównie podrosty drzew, zaś w runie obecne są: bagno zwyczajne (*Ledum palustre*) i borówka bagienna (*Vaccinium uliginosum*).

Drugim dominującym zbiorowiskiem w granicach opracowania jest **wilgotny bór mieszany**. Drzewostan złożony jest przede wszystkim ze świerka pospolitego (*Picea bies*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*) i osiki (*Populus tremula*). Warstwa krzewów to podrosty świerka, jarzęby, brzozy omszonej, dębu, kruszyny pospolitej (*Frangula alnus*), leszczyny pospolitej (*Corylus avellana*). Dobrze rozwiniętą warstwę ziół tworzą: borówka czarna konwalijka dwulistna, szczawik zajęczy, trzcinnik leśny (*Calamagrostis arundinacea*).

W północno-zachodnim krańcu obecne są również stanowiska **olsu porzeczkowego**, którego drzewostan tworzą przede wszystkim olsza czarna (*Alnus glutinosa*), z niewielkim udziałem jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior*). Warstwę krzewów tworzą wierzba szara (*Salix cinerea*), wierzba uszata (*Salix aurita*), porzeczka czarna (*Ribes nigrum*) oraz czeremcha zwyczajna (*Padus avium*).

W centralnej części terenu opracowania występuje siedlisko **boru suchego**. Dominującym gatunkiem w drzewostanie jest sosna (*Pinus sylvestris*), warstwa krzewów i runa jest słabo

rozwinięta, a obecne są takie rośliny, jak: kostrzewa owcza (*Festuca ovina*), turzyca wrzosowiskowa (*Carex ericetorum*), trzcinnik piaskowy (*Calamagrostis epigejos*).

Obecność doliny rzecznej jest nierozdzielnie związana z obecnością zbiorowisk i roślinności charakterystycznej dla siedlisk wodnych i przywodnych.

W dolinie rzeki Trzebiesz występują zbiorowiska wodne, szuwarowe, łąkowe, zaroślowe, leśne i synantropijne.

Zbiorowiska wodne reprezentują zbiorowiska roślin swobodnie pływających (klasa *Lemnetea*), a wśród nich:

- zespół rzęsy drobnej (*Lemnetum minoris*), występujący w kilku małych zbiornikach wodnych na obrzeżach doliny oraz w rozlewisku na cieku odprowadzającym wodę ze źródła,
- zespół spirodeli wielokorzeniowej (*Spirodeletum polyrrhizae*), występujący w żyznych wodach stojących

Pośród zbiorowisk szuwarowych, tj. trzcin (klasa *Phragmitetea*), najpospolitszy jest zespół trzciny pospolitej (*Phragmitetum communis*), który najlepsze warunki do rozwoju znajduje w wodach stojących o piaszczystym dnie z cienką warstwą utworów mineralno-organicznych, ale spotykany jest również w wilgotnych zagłębieniach terenu i miejscami wzdłuż koryta rzeki.

Występujące w dolinie Trzebiesz siedliska mokradłowe, którymi są tu mułowiska, namuliska i podmokliska, zajęte są przez zbiorowiska łąk trzęślicowych kośnych i kośno-pastwiskowych (klasa *Molinio-Arrhenatheretea*).

Zbiorowiska zaroślowe reprezentuje zespół łożowiska wierzby szarej (*Salicetum pentandrocineriae*) zdominowany przez wierzbę szarą, natomiast zbiorowiska leśne – ols porzeczkowy (*Ribo nigri – Alnetum*) z olszą czarną jako gatunkiem dominującym.

Charakterystycznym dla rejonu opracowania jest również obecność zbiorowisk siedlisk przywodnych, mianowicie torfowisk niskich i przejściowych. Skład gatunkowy torfowisk niskich tworzą: turzyca obła (*Carex diandra*), turzyca pospolita (*Carex nigra*), mietlica pisa (*Agrostis canina*), trzcinnik prosty (*Calamagrostis stricta*), siedmiopalecznik błotny (*Comarum palustre*), bobrek trójlistkowy (*Menyanthes trifoliata*) oraz wełnianka szerokolistna (*Eriophorum latifolium*). Skład gatunkowy torfowisk przejściowych tworzą: turzyca bagienna (*Carex limosa*), bagnica torfowa (*Scheuchzeria palustris*), przygiełka biała (*Rhynchospora alba*) i wełnianka wąskolistna (*Eriophorum angustifolium*).

Przy zabudowie mieszkalnej i usługowej dominującą formą zieleni są popularne rośliny ogrodowe. Nasadzenia ogrodów przydomowych tworzą przede wszystkim popularne gatunki ogrodowe, w których dominują nasadzenia drzew owocowych, krzewy i drzewa liściaste i iglaste, o umiarkowanej wartości przyrodniczej i wizualnej.

Przestrzeń rolnicza nie odznacza się wysoką bioróżnorodnością, a ich funkcje przyrodnicze ograniczone są do funkcji wspomagającej i krajobrazotwórczej. Uzupełnieniem upraw polowych są nierozdzielnie towarzyszące im zbiorowiska roślinności segetalnej m.in. zespół żółticy i włośnicy sinej, zespół sporaka i chwastnicy jednostronnej oraz zespół paluszka nitkowatego. Duży udział stanowią rośliny zielne charakterystyczne dla tego typu zbiorowisk, takie jak: chaber bławatek (*Centaurea cyanus*), ostróżeczka polna (*Consolida regalis*), mak polny (*Papaver rhoeas*), wyka siewna (*Vicia sativa*), wyka kosmata (*Vicia villosa*).

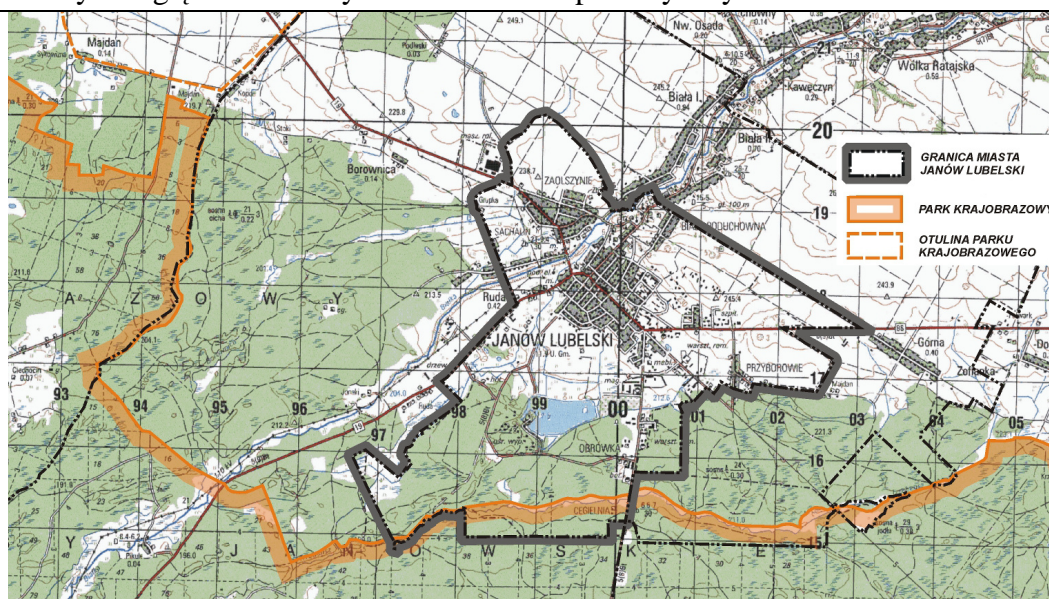
Wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz na terenach niezagospodarowanych i nieużytkowanych występują roślinności synantropijnej, przede wszystkim zbiorowisk ruderalnych. Najczęściej występują zbiorowiska z klasy *Plantaginetea maioris* tworzone przez niskie nitrofilne byliny, ubogie pod względem florystycznym. Związane są z miejscami silnie wydeptywanymi.

5.9. Formy ochrony przyrody

Południowy skraj miasta, w tym teren objętym opracowaniem, o powierzchni 0,85 km² znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie. Park został utworzony w październiku 1984 r. i obejmował początkowo wyłącznie tereny lasów państwowych o powierzchni 31 349 ha. W 1988 r. Park został powiększony o część zachodnią. Obecnie granice Parku obejmują niemal cały kompleks Lasów Janowskich o powierzchni 39 150 ha, zaś jego otulina (w obszarze której znajduje się miasto) 60 500 ha.

W granicach Parku obowiązują zakazy ustanowione Rozporządzeniem Nr 12 Wojewody Lubelskiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”. Ponadto w granicach Parku obowiązują przepisy ustanowione Rozporządzeniem Nr 13 Wojewody Lubelskiego z dnia 6 maja 2005 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”.

Obszar opracowania, tak jak cały obszar miasta, znajduje się w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”. Zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Lubelskiego nr 13 z dnia 6 maja 2005 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie” jej całkowita powierzchnia wynosi 60 500 ha. W ww. rozporządzeniu oraz Planie Ochrony Parku nie określono ograniczeń w zagospodarowaniu dla otuliny, natomiast w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Janów Lubelski zapisano, iż na terenie otuliny zasady polityki przestrzennej sprowadzają się do ochrony naturalnych ekosystemów oraz dbałości o harmonijne zagospodarowanie z poszanowaniem wartości przyrodniczo-krajobrazowych. Przedmiotowe należy uwzględnić w nowych dokumentach planistycznych.



Źródło : (Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Miasta Janów Lubelskie, 2010 r.)

Obszar Natura 2000 Lasy Janowskie to ostoja ptasia o randze europejskiej E 73. Występuje tu co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Są one bardzo ważną ostoją głuszcza (*Tetrao urogallus*). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik (*Haliaeetus albicilla*) (PCK), bocian czarny (*Ciconia nigra*), głuszec (PCK), lelek (*Caprimulgus europaeus*); w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: kania czarna (*Milvus migrans*) (PCK), trzmielojad (*Pernis apivorus*), orlik krzykliwy (*Aquila pomarina*) (PCK) i sóweczka (*Glaucidium passerinum*) (PCK). W obszarze dodatkowa wartością są duże fragmenty lasów o zachowanym naturalnym charakterze; spotyka się tu wiele drzew pomnikowych. Obszar zabezpiecza rzadkie gatunki i zbiorowiska roślinne. Jest ostoją fauny o charakterze puszczańskim, takiej jak wilk *Canis lupus*, głuszec *Tetrao urogallus*, cietrzew *Tetrao tetrix* i jarząbek *Bonasa bonasia*.

Największym zagrożeniem dla ptaków jest sposób gospodarowania na stawach rybnych (usuwanie roślinności) i wycinanie starodrzewi oraz osuszanie obszarów leśnych.

Gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze Lasy Janowskie PLB060005.

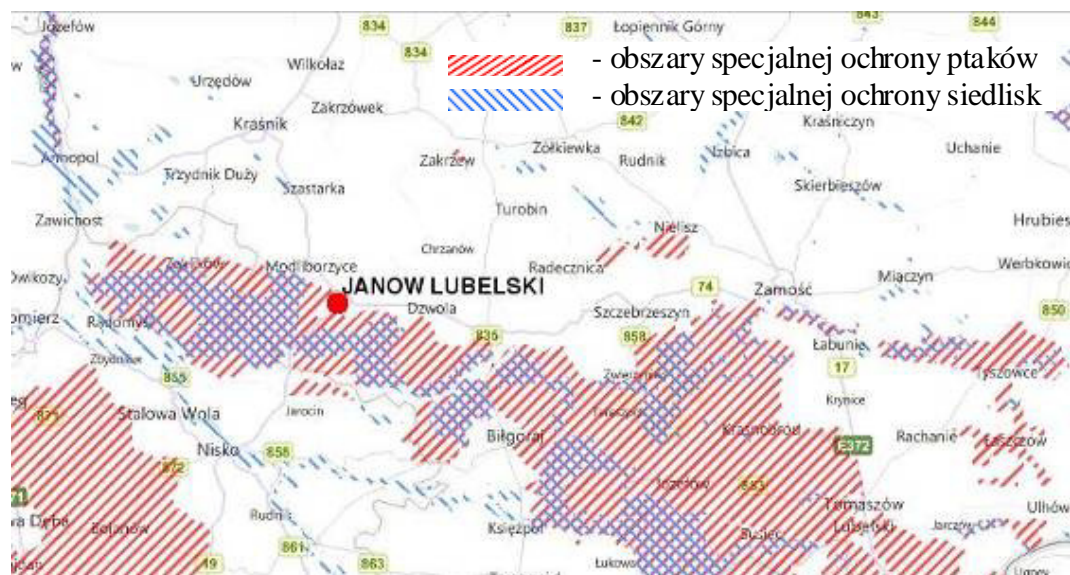
Pozycje wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG	
<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk zwyczajny
<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny
<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały
<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad
<i>Milvus migrant</i>	Kania czarna
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik
<i>Circus aeruginosus</i>	blotniak stawowy
<i>Circus pygargus</i>	Blotniak łąkowy
<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy
<i>Bonasa Banasia</i>	Jarząbek
<i>Tetrao urogallus</i>	Głuszec
<i>Porzana parva</i>	Zielonka
<i>Porzana porzana</i>	Kropiatka
<i>Crex crex</i>	Derkacz
<i>Grus grus</i>	Żuraw
<i>Bubo bubo</i>	Puchacz
<i>Glaucidium passerinum</i>	Sóweczka zwyczajna
<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek zwyczajny
<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek
<i>Picus canus</i>	Dzięcioł zielonosiwy
<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł Czarny
<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni
<i>Lullula arborea</i>	Lerka
<i>Anthus campestris</i>	Świergotek polny
<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka
<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała
<i>Ficedula albicollis</i>	Muchołówka białoszyja
<i>Lanius collurio</i>	dzierzba gąsiorek
<i>Emberiza hortulana</i>	Ortolan
<i>Tetrao tetrix tetrix</i>	Cietrzew
Regularnie występujące ptaki migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EW	
<i>Limosa limos</i>	Szlamik
PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	

<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny
ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Angelica palustris</i>	Starodub łąkowy

Zródło : Załącznik I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

Najbliższe obszary i obiekty chronione:



Położenie Janowa Lubelskiego na tle obszarów Natura 2000 (źródło: <http://natura2000.eea.europa.eu>)

Uroczyska Lasów Janowskich stanowią zwarte tereny leśne o dużym stopniu naturalności i małej gęstości zaludnienia, z fragmentami starych drzewostanów o charakterze puszczańskim. Celem ochrony jest tu wilk - priorytetowy gatunek z Dyrektywy Siedliskowej (DS.). Jego populacja w obszarze stanowi istotną część lokalnej populacji Kotliny Sandomierskiej i Roztocza. W obszarze zidentyfikowane zostały 22 rodzaje siedlisk z Załącznika I DS, jest on też ważną ostoją flory i fauny - występuje tu 18 gatunków zwierząt i 2 gatunki roślin z Załącznika II DS. W Uroczyskach występuje również znaczne nagromadzenie innych rzadkich i chronionych w Polsce taksonów, w tym największej w kraju (prawdopodobnie również w Europie) populacji fiołka bagiennego.

Gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031.

Pozycje wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

SSAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Barbastella barbastellus</i>	Mopek
<i>Myotis bechsteinia</i>	Nocek Bechsteina
<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży
<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski
<i>Canis lupus</i>	Wilk
<i>Lutra lutra</i>	Wydra europejska
PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta
<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny
RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Lampetra planeri</i>	Minóg strumieniowy

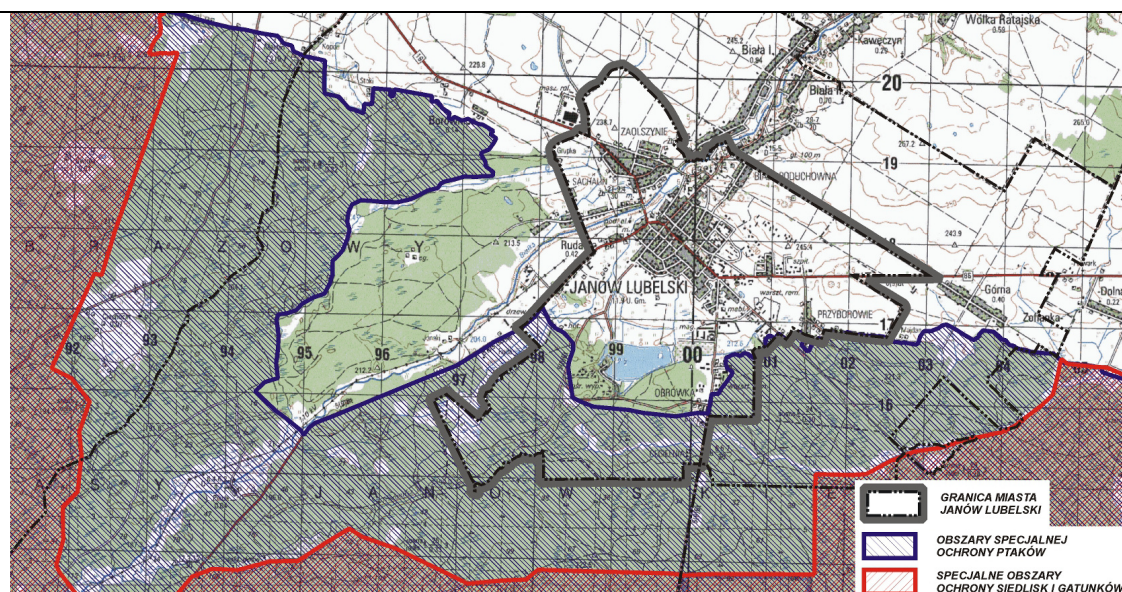
Prognoza oddziaływania na środowisko

<i>Rhodeus sericeus</i> Marus	Różanka
<i>Misgurnus fossilis</i>	Piskorz
<i>Cottus gobio</i>	Głowacz biało płetwy
BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Trzepla zielona
<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa
<i>Maculinea telesiu</i>	Modraszek Telesiu
<i>Lycaena dis par</i>	Czerwończyk nieparek
<i>Maculinea nausithous</i>	Modraszek nausitous
<i>Colias myrmidone</i>	Szlaczkoń szafraniec
ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG	
<i>Drepanocladus vernicosus</i>	Sierpowiec błyszczący
<i>Pulsatilla patens</i>	Sasanka otwarta
<i>Angelica palustris</i>	Starodub łąkowy

Zródło : Załącznik I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze Uroczyska Lasów Janowskich PLH060031

Nazwa siedliska	% pokrycia
Wydmy śródłądowe z murawami napiaskowymi	0,06
Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea	0,10
Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	0,00
Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne	0,00
Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculion fluitantis	0,05
Zalewane muliste brzegi rzek	0,00
Suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion)	0,86
Ciepłolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)	0,22
Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)	0,03
Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	0,13
Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	0,00
Niżowe i górskie świeże łąki Użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	1,89
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (Żywe)	0,37
Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	0,00
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea)	0,70
Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion	0,04
Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)	0,04
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	2,23
Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino)	2,45
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion)	0,70
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	0,00
Wyżynny jodłowy bór mieszany (Abietetum polonicum)	1,97
Sosnowy bór chrobotkowy (Cladonio-Pinetum i chrobotkowa postać Peucedano-Pinetum)	0,00



Elementy systemu europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. (Opracowanie ekofizjograficzne...)

5.10. Klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne

Hałas

Hałas określa się jako: niepożądane, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziaływujące za pośrednictwem powietrza na organizm ludzki. W związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stanowi on dużą uciążliwość dla człowieka. Ze względu na środowisko oraz źródło generujące, hałas dzielimy na:

- komunikacyjny, gdzie źródłem jest ruch drogowy,
- kolejowy,
- przemysłowy,
- komunalny.

W obrębie terenu objętego opracowaniem największym zagrożeniem jest hałas drogowy, a w znacznie mniejszym stopniu hałas komunalny czy przemysłowy. Jednak dokuczliwość hałasu drogowego można uznać za znikomą z uwagi na słabo rozwiniętą sieć dróg, niski stopień urbanizacji terenu opracowania oraz małe natężenie ruchu na istniejących drogach.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne powstaje ze źródeł naturalnych np. występujących w środowisku pierwiastków promieniotwórczych i radioizotopów oraz źródeł o charakterze antropogenicznym. Z uwagi na sposób oddziaływania widmo promieniowania elektromagnetycznego dzielimy na promieniowanie jonizujące i niejonizujące. Dla zdrowia człowieka duże zagrożenie może powodować promieniowanie jonizujące. Promieniowanie niejonizujące jest bardzo powszechne i towarzyszy wielu działaniom człowieka.

Decydujący wpływ na poziom pól w środowisku Janowa Lubelskiego mają:

- napowietrzne linie elektroenergetyczne,
- stacje elektroenergetyczne,
- instalacje radiokomunikacyjne służące do przekazu informacji (w mieście są to stacje bazowe telefonii komórkowej).

Na terenie miasta pola elektromagnetyczne są wytwarzane przez:

- Główny Punkt Zasilania 110/15 kV (GPZ – Janów I) (dwa transformatory o mocy po 16 MVA i rozdzielnia średniego napięcia),
- dwie linie energetyczne wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Janów – Żółkiewska i GPZ Janów – Stalowa Wola,
- 11 linii magistralnych SN, wyprowadzonych z GPZ – Janów I, przebiegające przez obszar miasta i zasilające stacje transformatorowe,
- sześć linii SN, przebiegających na kierunku SE – NW pomiędzy GPZ-em a dzielnicą przemysłową tworzy na terenie Łąk Branewskich pas techniczny o szerokości 120 – 150 m,
- stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w mieście na terenie: fabryki maszyn, szpitala i rejonu energetycznego.

Zgodnie z *Monitoringiem pól elektromagnetycznych w 2011 roku* prowadzonym przez WIOŚ w Lublinie analiza pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie województwa lubelskiego wykazała, iż istniejące poziomy pól elektromagnetycznych są mniejsze od poziomów dopuszczalnych i nadal utrzymują się (tak, jak w latach ubiegłych) na niskich poziomach.

Można przyjąć, że wobec stałego wzrostu ilości urządzeń i instalacji emitujących pola elektromagnetyczne, poziom promieniowania elektromagnetycznego będzie wzrastał, natomiast na chwilę obecną nie stanowi zagrożenia dla środowiska życia człowieka.

5.11. Walory krajobrazowe

Walory krajobrazowe obszaru opracowania są bardzo wysokie. Głównymi walorami rejonu planu są malownicze krajobrazy o charakterze półnaturalnym i naturalnym, z niewielką liczbą elementów o charakterze antropogenicznym.

Struktura krajobrazu na terenie opracowania zdominowana jest przez krajobraz złożony z terenów kompleksu leśnego Lasy Janowskie wraz z pojedynczymi zabudowaniami jednorodnymi, zagrodowymi zlokalizowanymi wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Dominująca część obszaru opracowania odznacza się bardzo wysokimi wartościami wizualnymi przeważa krajobraz naturalny – rozległych lasów, które charakteryzują się dużą różnorodnością gatunkową i bogatą strukturą. Na strukturę krajobrazu wpływa ponadto obecność doliny rzecznej, która warunkuje występowanie roślinności siedlisk wodnych i przywodnych dodatkowo podnoszących bioróżnorodność, a co za tym idzie wartość wizualna krajobrazu. Wysoki stopień naturalności krajobrazu, istniejący ład, brak elementów szpecących powoduje, iż jest to krajobraz bardzo malowniczy i harmonijny, o wysokich walorach wizualnych.

Do dominant o charakterze negatywnym należy wskazać zabudowę o charakterze przemysłowym Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej oraz zakładów zlokalizowanych przy ulicy Bohaterów Porytowego Wzgórza. Ponadto silnym elementem jest zabudowa mieszkaniowa co wynika z naturalnego i półnaturalnego otoczenia. Elementy o charakterze antropogenicznym skoncentrowane są w północno-zachodnim krańcu opracowania oraz wzdłuż ulicy Bohaterów Porytowego Wzgórza.

Brak elementów szpecących krajobraz, przejrzysty układ przestrzenny sprawiają, iż obszar ten należy zaliczyć do malowniczych i harmonijnych, a wartości krajobrazu wizualnego powinny podlegać zachowaniu i ochronie, jako wartości niematerialne, których odtworzenie

jest praktycznie niemożliwe.

5.12. Walory i wartości kulturowe

W granicach obszaru opracowania środowisko kulturowe tworzą: Kaplica na Kruczku, obiekt wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz Droga krzyżowa z kapliczkami, również wpisana do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Kruczek to leśne uroczysko wraz drewnianą kapliczką św. Antoniego z 1945 r. oraz drogą krzyżową, której stację nawiązują do martyrologii narodu polskiego w okresie II wojny światowej. Miejsce to ma charakter religijno – patriotyczny i stanowi jedno z lokalnych miejsc pamięci narodowej.

W granicach terenu objętego projektem planu nie występują inne zabytki architektury wpisane do rejestru zabytków, ani tereny wpisane do rejestru zabytków. W terenie nie występują też obszary archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.

5.13. Istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska oraz problemy ochrony środowiska

Problemy ochrony środowiska powinny być częściowo rozwiązane już na etapie tworzenia koncepcji zagospodarowania przestrzennego. Planowanie uwzględniające potrzebę zachowania walorów przyrodniczych, w tym obiektów i obszarów prawnie chronionych może pozwolić na utrzymanie środowiska przyrodniczego w odpowiednim stanie i zapewnić jego dobre funkcjonowanie. Odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni może skutecznie gwarantować zachowanie zasobów przyrody w dobrym stanie i zapewnienie dobrego funkcjonowania środowiska. Szczególnej wagi powyższe nabiera w aspekcie wprowadzania nowego, odmiennego zagospodarowania.

Obszar objęty planem stanowi fragment większej jednostki miejskiej tak więc rozpatrując oddziaływania w zakresie granic planu mają one charakter lokalny, jednakże teren ten współistnieje z jego otoczeniem, tak więc presje środowiskowe nakładają się na siebie, prowadząc do większych oddziaływań.

Ze względu na niski stopień urbanizacji obszaru opracowania, do największych zagrożeń obniżających stan środowiska można zaliczyć istniejącą zabudowę mieszkaniową, usługową i przemysłową. Ze względu na małą skalę zmian antropogenicznych oddziaływanie to można zaobserwować jedynie w skali lokalnej, natomiast w ujęciu regionalnym/ponadlokalnym jest ono praktycznie niezauważalne. Należy jednak mieć na uwadze, iż wynika to z dotychczasowego zagospodarowania terenu, zwiększenie intensywności zabudowy będzie automatycznie wiązało się ze zwielokrotnieniem siły i skali oddziaływania, mimo dalszego wprowadzania tej samej formy użytkowania terenu.

W przypadku terenu opracowania do zagrożeń należą:

- Istniejąca zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo-usługowa oraz przemysłowa przy ulicy Bohaterów Porytowego Wzgórza i rejonie ulicy Turystycznej i Ulanowskiej (poza granicami opracowania). Związane z nią uciążliwości to m.in. utwardzenie terenu, zaburzenie profilu glebowego, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej,

ograniczenie areálu występowania zwierząt.

- Niedostateczny rozwój infrastruktury technicznej w granicach opracowania: obecność zbiorników bezodpływowych generujących potencjalne zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych (rozszczelnienie zbiorników bezodpływowych), zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ogrzewania, które są źródłem tzw. niskiej emisji (przy czym zagrożeniem jest również możliwość spalania odpadów).
- Obecność terenów użytkowanych rolniczo wiąże się z zagrożeniami: erozji wodnej i powietrznej, a przede wszystkim zagrożenia należy się upatrywać w niewłaściwej gospodarce nawozowej, tj. technice wysiewu oraz sposobu dawkowania i przechowywania nawozów sztucznych, zwłaszcza sypkich oraz obornika.
- Największym zagrożeniem dla zwierząt jest zajmowanie ich przestrzeni życiowej przez zabudowę miejską oraz fragmentacja siedlisk spowodowana przez coraz mocniej obciążoną sieć dróg. Natomiast zagrożeniem dla flory są postępujące procesy urbanizacji, które zatrzymają proces sukcesji wtórnej lub/i zostaną zastąpione przez zbiorowiska zieleni urządzonej np.: ogrodów przydomowych.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU

Zmiana stanu i funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska jest uzależniona od nasilenia istniejących presji środowiskowych oraz od powstania nowych oddziaływań. Dokonując oceny potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu należy uwzględnić, iż nie wyklucza to dalszego rozwoju obszaru planu i związanego z nim nowego inwestowania. Zarazem brak zapisów szczegółowych dotyczących planowania przestrzennego nie zmniejszy już istniejących uciążliwości wynikających z zagospodarowania terenu.

W przypadku analizowanego terenu zagrożeniami przy brak realizacji projektu planu są:

- niekontrolowany i nieuregulowany rozwój zabudowy mieszkaniowej, która pozbawiona regulacji, niejednokrotnie skutkuje bardzo dużym chaosem przestrzennym. Istotne są tu nie tylko kwestie ładu przestrzennego, ale i funkcjonalności przestrzeni oraz dysproporcji pomiędzy rozwojem zabudowy a rozwojem infrastruktury towarzyszącej. Z tego względu istnieje duże prawdopodobieństwo rozwoju zabudowy o bardzo zróżnicowanej kubaturze i wykończeniu.
- Niekontrolowany rozwój usług i przemysłu. Nadzór nad m.in. lokalizacją przedsięwzięć, stopniem ich uciążliwości, które regulują zapisy prawa miejscowego, stwarza możliwość ograniczenia lub/i zapobiega powstaniu negatywnych wpływów na środowisko. Zmiana dotychczasowej funkcji i formy użytkowania terenu poprzez wprowadzenie silnie ingerujących w środowisko obiektów przemysłowych i usługowych bez należytej kontroli może prowadzić do zniszczenia układów przyrodniczych czy niepotrzebnego przerywania ciągów ekologicznych. Brak zapisów planistycznych stwarza realne niebezpieczeństwo wprowadzenia inwestycji o znaczącym oddziaływaniu dla środowiska, o zbyt dużej kubaturze

bądź niewłaściwej lokalizacji prowadząc do drastycznego zmniejszenia walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu.

- Zanieczyszczenia wód gruntowych na skutek nie uregulowanej kwestii gospodarki ściekowej, nielegalnego deponowania odpadów (zagrożenie to dotyczy także terenów poza granicami opracowania)
- Większa intensywność procesów erozyjnych, na skutek np.: niewłaściwej gospodarki rolnej i nawozowej,

Zbyt intensywna, bądź chaotyczna zabudowa, w połączeniu z nieodpowiednią lokalizacją oraz wprowadzenie usług i inwestycji uciążliwych jest dużym zagrożeniem dla układów przyrodniczych, których zniszczenie jest praktycznie niemożliwe do odtworzenia, bądź wymaga odległej perspektywy czasowej liczonej w setki lat.

Brak realizacji zapisów planu pod wieloma względami byłby korzystniejszy w aspekcie ekologicznym. Pozostawienie w dotychczasowej formie terenów niezagospodarowanych i nieużytkowanych jest korzystne z przyrodniczego punktu widzenia, gdyż pełnią one rolę potencjalnych terenów rozwoju roślinności wysokiej, miejsc żerowania ptaków i utrzymują silne lokalnego powiązania przestrzeni rolnych z kompleksami leśnymi. Taki optymistyczny scenariusz jest jednak w pełni realny tylko przy założeniu równoczesnego zatrzymania rozwoju i presji inwestycyjnej w całym rejonie. Należy również pamiętać, że ww. korzyści mogą zostać przynajmniej częściowo zachowane poprzez ścisłe określenie w planie zasad zagospodarowania i kształtowania zabudowy w sposób najmniej ingerujący w środowisko, a więc przyjęcie dużych minimalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnej, nieprzekraczalnych gabarytów zabudowy oraz zapewnienie wszelkich urządzeń czy instalacji służących ochronie środowiska.

Nie zawsze odstępianie od realizacji projektowanych zapisów jest korzystne dla środowiska, niekiedy to właśnie przyjęcie pewnych, ścisłych zasad zagospodarowania pozwala na lepszą i skuteczniejszą ochronę zasobów środowiskowych. Należy przy tym pamiętać, że brak planu miejscowego nie powoduje zablokowania możliwości nowego inwestowania.

Jako negatywne skutki braku realizacji planu należy wymienić:

- chaotyczny rozwój zabudowy - m.in. brak kontroli nad kubaturą i rozmieszczeniem budynków oraz infrastruktury im towarzyszącej,
- niedostateczny rozwój infrastruktury,
- stopniowe pogarszanie jakości wód gruntowych,
- możliwość realizacji inwestycji o bardzo wysokim stopniu oddziaływania na środowisko, bez możliwości wpływu nad lokalizacją i wielkością przedsięwzięcia, wielkość emisji oraz rozwiązań technicznych i technologicznych,
- niebezpieczeństwo poddawania presji najcenniejszych obszarów przyrodniczych poprzez brak kontroli nad rozmieszczeniem i rozwojem przedsięwzięć przemysłowych, usługowych ale i mieszkaniowych,
- niszczenie istniejących cennych połączeń i układów przyrodniczych na skutek braku kontroli nad rozwojem miasta,

- przerwanie lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych,
- zubożenie bioróżnorodności w skali lokalnej oraz pośrednio regionalnej,
- pokrywa roślinna zagrożona usunięciem bez zapewnienia kompensacji przyrodniczej,
- brak pełnej regulacji dotyczących zachowania powierzchni biologicznie czynnej,
- możliwości realizacji, inwestycji nie wpisujących się w lokalny charakter miejsca.

Pod warunkiem zaniechania znacznego inwestowania, brak realizacji postanowień planu jest korzystny dla zachowania istniejących struktur przyrodniczych oraz istniejących między nimi połączeń. Jednakże znacznie większe niebezpieczeństwo stanowi niekontrolowany rozwój miasta, który może prowadzić do powstania nie tylko negatywnych oddziaływań na środowisko ale i skutków skumulowanych oraz groźnych, bo trudnych do oszacowania w czasie trwania i efektach, skutków synergicznych.

7. PRZEWIDYWANE SKUTKI WPLYWU USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO

W odniesieniu do obszaru objętego projektem planu, analogicznie do innych obszarów objętych procedurą sporządzania planu miejscowego w Janowie Lubelskim, istotne jest, iż stanowią one fragment większej przestrzeni zurbanizowanej. Dlatego też skala oddziaływań presji środowiskowych i potencjalnych skutków realizacji planu ma zarówno charakter lokalny, jednak obszar współistniejąc z otoczeniem, stąd też część oddziaływań będzie nakładać się na siebie, potencjalnie prowadzi to do większych oddziaływań.

Obszar opracowania charakteryzuje się bardzo wysokim odsetkiem terenów leśnych należących do kompleksu leśnego Lasów Janowskich, które zostały włączone do europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 w ramach dyrektywy ptasiej. W północno-wschodniej części wzdłuż ulicy Bohaterów Porytowego Wzgórza znajdują się budynki i obiekty usługowe stanowiące zaplecze Ośrodka Edukacji Ekologicznej Leśnego Ośrodka Promocyjnego Lasy Janowskie. Obecna jest tu również zabudowa mieszkaniowa wielo- i jednorodzinna, a także tereny składowo-magazynowe, w tym należące do Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Na wysokości Zalewu Janowskiego znajduje się zespół ogrodów działkowych. W północno-zachodniej części terenu objętego planem dominują tereny rolne, głównie łąki wyposażone w sieć rowów melioracyjnych z towarzyszącymi zbiornikami wodnymi.

W planie w dużej mierze opiera się na istniejącym układzie komunikacyjnym i zachowuje obecny typowo leśny charakter obszaru. Plan adaptuje istniejącą w jego granicach zabudowę mieszkaniową oraz usługową związaną z obsługą Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Janowskie. Nowa zabudowa mieszkaniowa będzie mogła powstać jedynie w obrębie terenów, które obecnie są już wykorzystywane na ten cel na zasadzie dogęszczenia. W obszarze północnej części kompleksu leśnego plan dopuszcza możliwość przekształcenia fragmentu lasu w kierunku parku leśnego z elementami małej architektury, urządzeniami rekreacyjnymi oraz nieliczną, małogabarytową zabudową usługową towarzyszącą funkcji podstawowej. Tereny rolne znajdujące się na zachodnim krańcu obszaru planu oraz tereny zieleni naturalnej w dolinie rzeki Trzebiesz pozostawia się w obecnym użytkowaniu.

Rzeczowy obszar tworzy nową przestrzeń zurbanizowaną, co odbędzie się częściowo kosztem świata przyrody, jednakże uwzględniając zasadę prewencji w ochronie środowiska zapisy planu dążą do minimalizacji negatywnych oddziaływań na środowisko, bądź prowadzą do jego kompensacji w przypadku niemożliwych do uniknięcia strat. W tym przypadku należy zauważyć, iż działania w zakresie planowania przestrzennego muszą być zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, w której równie istotny jest rozwój społeczny, gospodarczy terenów, jak i poszanowanie wartości przyrodniczych.

Wpływ skutków realizacji planu na poszczególne komponenty środowiskowe, a także ludzi, dobra materialne i zabytki zostanie przedstawiony w kolejnych podrozdziałach. Szczególny nacisk położono na wpływ zapisów dokumentu na funkcjonowanie środowiska

przyrodniczego, a więc elementy, które zapewniają prawidłowy obieg materii, rozwój organizmów, zachowanie bioróżnorodności i funkcjonowania korytarzy ekologicznych.

7.1 WPLYW NA WARUNKI ŻYCIA I ZDROWIE LUDZI

Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego odnoszą się nie tylko do środowiska przyrodniczego, ale odgrywają również rolę w kształtowaniu środowiska życia człowieka oraz jakości jego życia.

Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Plan zawiera szereg ustaleń dotyczących ochrony środowiska, które w sposób bezpośredni i pośredni wpływają korzystnie na warunki życia i zdrowie ludzi. Ustalenia te dotyczą m.in. gospodarki wodno – ściekowej, wykorzystania ekologicznych czynników grzewczych czy też warunków gospodarki odpadami. Dodatkowo w planie dokonano klasyfikacji terenów opracowania pod względem wymaganego standardu jakości klimatu akustycznego.

Ponadto plan wyraźnie zakazuje realizacji usług uciążliwych, definiowanych jako: *obiekty budowlane lub lokale niemieszkalne wbudowane w obiekty, służące prowadzeniu działalności, mających na celu zaspokajanie potrzeb ludności, zaliczone do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz związane z działalnością szkodliwą dla zdrowia ludzi, środowiska, które nie spełniają wymogów sanitarnych i standardów emisyjnych, określonych w przepisach odrębnych lub których uciążliwość wykracza poza teren działki budowlanej oraz z zakresu dystrybucji gazu, paliw płynnych, stałych oraz substancji niebezpiecznych, za wyjątkiem obiektów obsługi technicznej.* Zapis ten w znacznym stopniu eliminuje zagrożenia związane ze zanieczyszczeniem środowiska i zaburzeniem jego funkcjonowania, a więc pośrednio chroni i utrzymuje korzystne warunki życia ludzi.

Zapisami chroniącymi warunki życia i zdrowie ludzi są także zapisy odnoszące się do:

- zapisy z zakresu - zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. W ramach których w planie zapisano – zakaz realizacji usług uciążliwych oraz wskazano szereg inwestycji zarówno z zakresu usług jak i działalności produkcyjnej⁶, które są wykluczone w granicach planu.

Potencjalne niebezpieczeństwo w zapisach planu to wymienianie enumeratywnie zakazanych form działalności, ponieważ plan jest dokumentem opracowywanym na wiele lat w przód, a więc istnieje możliwość powstania nowych rodzajów usług, przemysłu i

⁶ 1. Na terenie objętym planem zakazuje się, o ile ustalenia szczegółowe planu nie stanowią inaczej, realizacji: 1)usług uciążliwych; 2)stacji paliw; 3)domów pogrzebowych i krematoriów; 4)obiektów oraz urządzeń wykorzystujących w procesie energetycznym przetwarzanie energii wiatru;5)obiektów oraz urządzeń służących wytwarzaniu i przetwarzaniu paliw i energii z biomasy i biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu szczątków roślinnych i zwierzęcych;6)obiektów oraz urządzeń służących wytwarzaniu i przetwarzaniu paliw i energii z biogazu rolniczego;7)wytwórni mas bitumicznych; 8)obiektów i urządzeń do tymczasowego magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów;9)składowisk odpadów;10)punktów do zbierania lub przeladunku złomu; 11)obiektów oraz urządzeń utylizacji odpadów zwierzęcych; 12)obiektów oraz urządzeń kompostowni i spalarni odpadów; 13)obiektów służących do mieszania, emulgowania, konfekcjonowania produktów i półproduktów chemicznych, związanych z produkcją w szczególności kosmetyków, farmaceutyków, barwników, lakierów, rozpuszczalników;14)obiektów i urządzeń tartaków;15)obiektów i urządzeń służących do chowu lub hodowli zwierząt;16)ubojni zwierząt.

innych działalności, które nie wymienione w projekcie planu będą możliwe do realizacji, mimo związanych z nimi uciążliwości. Warto podkreślić, iż katalog inwestycji mogących zawsze znacząco i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zmienia się na przestrzeni czasu, co jest odpowiedzią zarówno na zmieniającą się gospodarkę, nowe technologie, jak i regulację wyższego rzędu np.: unijne.

- na obszarach związanych ze stałym pobytem ludzi, od MN-1 do MN-4, od MNU-1 do MNU-5, od MW-1 do MW-3, UMN-1, plan dodatkowo wprowadza zakaz realizacji stacji obsługi lub remontowych sprzętu budowlanego, rolniczego, środków transportu oraz stacji kontroli pojazdów,

- w granicach planu obowiązuje także zakaz składowania odpadów, co również minimalizuje zagrożenia związane z negatywnym oddziaływaniem na środowisko (np. ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych),

- wykluczenie funkcji przemysłowej na całym terenie objętym projektem planu za wyjątkiem terenów o już istniejącej funkcji przemysłowej,

- wprowadzenie zasady - *ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko do terenu działki budowlanej, na jakiej jest wytwarzane i do której jednostka organizacyjna je wytwarzająca, posiada tytuł prawny.*

Dla rzeczowego terenu przyjęcie opracowania planistycznego w odniesieniu do warunków życia ludzi oraz jakości ich życia przyniesie pozytywne zmiany. Za pozytywny aspekt należy uznać, iż zapisy planu gwarantują pełne pokrycie potrzeb ludności w zakresie obsługi mediów – infrastruktury technicznej.

Ponadto realizacja zapisów planu ma korzystny wpływ na lokalny rozwój gospodarczy i stwarza lepsze możliwości dla działań ludzkich. Dotyczy to w szczególności właścicieli gruntów, przeznaczanych pod nowe inwestycje.

Zgodnie z zapisami planu zabronione jest odmienne tymczasowe zagospodarowanie terenów. Rozwiązanie to można uznać za optymalne z dwóch powodów. Uniemożliwia „zagrabianie” terenu oraz wprowadzanie prowizorycznych obiektów, często niespełniających przepisów prawa budowlanego i o niskich walorach wizualnych.

Podsumowanie:

- realizacja zapisów planu w aspekcie społecznym jest jak najbardziej pozytywna. Plan umożliwi rozwój społeczny, i ekonomiczny, z zachowaniem dbałości o jakość, komfort mieszkańców i użytkowników tego obszaru.
- zapisy z zakresu ochrony środowiska, ładu przestrzennego minimalizują w stopniu wystarczającym uciążliwości wynikające z funkcjonowania nowych terenów zurbanizowanych.
- plan właściwie przewiduje rozwiązania chroniące środowisko życia i zdrowia ludzi w zakresie, jaki może być przedmiotem postanowień planu.
- w związku z powyższym nie prognozuję się negatywnego znaczącego oddziaływania na życie ludzi.

7.2. WPLYW NA BIORÓŻNORODNOŚĆ

Wpływ realizacji zapisów planu na bioróżnorodność obszaru opracowania można uznać za niski. Plan głównie sankcjonuje dotychczasowe zagospodarowanie, dopuszcza rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej w oparciu o już istniejące obiekty.

Największe zmiany w zakresie środowiska przyrodniczego prognozuje się w obszarach przeznaczonych na tereny zieleni parkowej o charakterze leśnym (ZPL-1 do ZPL-10) z uwagi na udostępnienie kompleksów leśnych do aktywnego użytkowania.

Prawdopodobnie będzie dochodzić do oddziaływań o charakterze bezpośrednim, takich jak: niszczenie siedliska glebowego, zniszczenie wierzchniej warstwy ziemi pokrytej roślinnością, zmniejszenie powierzchni aktywnych biologicznie, utwardzanie powierzchni gleby. Jednak konsekwencją będą także działania pośrednie: zwiększenie liczby osób penetrujących teren, zwiększenie liczby urządzeń i pojazdów, spontaniczna rekreacja, płoszenie zwierząt.

Naturalną konsekwencją udostępnienia kompleksów leśnych do użytkowania rekreacyjnego i turystycznego jest zwiększona penetracja ludzi i zwierząt związanych z człowiekiem na tereny leśne. Sporadycznie może dochodzić także do nielegalnego deponowania odpadów czy celowego niszczenia roślinności. W większej skali i w dłuższej perspektywie czasowej będzie dochodzić przerwania korytarzy ekologicznych oraz ograniczenia możliwości zasilania i wymiany przyrodniczej.

Należy podkreślić, iż projekt planu w znacznym stopniu zachowuje najbardziej cenne obszary i enklawy przyrodnicze, zarówno kompleksy leśne, doliny rzecznej, jak i tereny przylegające bezpośrednio do rowów melioracyjnych.

Do wzbogacenia składu gatunkowego roślin przyczynią się również stopniowo powstające ogródki przydomowe, przy czym skład gatunkowy jest uzależniony od właścicieli posesji. Ogrody przydomowe oraz zieleń urządzoną będzie pełnić funkcje miejsc przebywania i rozrodu dla zwierząt związanych ze środowiskiem miejskim.

Podsumowanie:

- Bezpośrednie zniszczenie roślinności w obszarach o dopuszczonym odmiennym zagospodarowaniu od dotychczasowego, największe straty w obrębie kompleksu leśnego,
- zmniejszenie przestrzeni życiowej dzikich gatunków zwierząt, cofanie się zwierząt w głąb kompleksów leśnych,
- ochrona najważniejszych elementów struktury przyrodniczej miasta: kompleksu leśnego Lasy Janowskie, doliny rzeki Trzebensz.

7.3. WPLYW NA FLORE

W zakresie oddziaływań na szatę roślinną prognozuje się umiarkowane lub niski stopień oddziaływań. Realizacja zapisów planu wiąże się z bezpośrednią dewastacją szaty roślinnej na skutek realizacji obiektów budowlanych (w tym mieszkaniowych i usługowych), infrastruktury technicznej i drogowej.

W przypadku terenu opracowania największe zmiany w zakresie flory będą obejmować tereny przeznaczone na tereny zieleni parkowej o charakterze leśnym z uwagi na bogactwo i strukturę istniejącej flory. W przypadku pozostałych terenów funkcjonalnych, gdzie dopuszczono nowe, odmienne od dotychczasowego zagospodarowanie straty w zakresie flory będą mniejsze z uwagi na mniejszą wartość przyrodniczą terenów. Powiększenie zabudowy, dopuszczenie obiektów usługowych oraz innych inwestycji będzie realizowane na terenach niezagospodarowanych, nieużytków, bądź pozostających w użytkowaniu rolniczym, a więc o znikomej wartości florystycznej.

Natomiast istotne jest, iż obszar opracowania stanowi zarówno fragment Parku Krajobrazowego, jak i obszaru Natura 2000 – Lasy Janowskie. Z tego względu istotnym jest właściwie prowadzony dobór roślinności zarówno w obrębie prywatnych ogrodów przydomowych, jak i zieleni publicznej czy szpalerów drzew. Wyeliminowane zbiorowiska roślinności w części zostaną zastąpione przez powstające ogrody przydomowe czy zieleni urządzonej co stanowi pewnego rodzaju kompensację przyrodniczą. Wpływ na różnorodność pokrywy roślinnej będzie miał sposób kształtowania zieleni przez poszczególnych użytkowników nieruchomości, ustalenia planu są pod tym względem elastyczne, co może nieść ze sobą niebezpieczeństwo wprowadzenia gatunków obcych oraz inwazyjnych. Zjawisko to jest tym bardziej groźne z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo z cennymi kompleksami leśnymi. Ponadto może dochodzić do znacznej „unifikacji” struktury roślinnej, ograniczenia do najpopularniejszych obecnie gatunków roślin ozdobnych (takich, jak: żywotniki, jałowce, świerki).

Największe negatywne oddziaływanie w zakresie flory będzie zachodzić na etapie budowy dla nowych inwestycji i infrastruktury. W tym czasie nastąpi usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz zniszczenie pokrywy roślinnej. Może zaistnieć konieczność usunięcia pojedynczych okazów drzew i krzewów w obrębie prowadzonych inwestycji. W przypadku terenu objętego opracowaniem w granicach nie występują cenne okazy drzew, zaś formą ochrony poszczególnych okazów będą w tym przypadku zapisy *Ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r.*

Należy zauważyć, iż skala powstałych oddziaływań środowiskowych jest przede wszystkim uzależniona od stopnia realizacji zapisów planu. Prawdopodobnie zmiany wynikające z projektu planu będą następowały stopniowo, a ich rozłożenie w czasie spowoduje, iż presja na środowisko będzie ciągła lub tymczasowa, lecz o umiarkowanej sile. Najbardziej drastyczną zmianą dla stanu i funkcjonowania flory będzie pełna realizacja projektu planu w zakresie zabudowy mieszkaniowej i usługowej, kiedy to zostanie zniszczona istniejąca pokrywa roślinna. Prawdopodobnie część roślinności zostanie zastąpiona przez nasadzenia ozdobne, co stanowi pewnego rodzaju rekompensatę dla środowiska.

Podsumowanie:

- Zniszczenie pokrywy roślinnej w obszarach uwolnionych pod zabudowę i usługi,
- Zastąpienie zbiorowisk roślinności ruderalnej i segetalnej przez popularne rośliny ozdobne i trawniki,
- Możliwość wkroczenia gatunków obcych i inwazyjnych w kompleksy leśne (bliskość zabudowy jednorodzinnej z kompleksem Lasy Janowskie)

7.4. WPLYW NA FAUNĘ

Na skutek realizacji zapisów planu prognozuje się niski wpływ na świat zwierząt, z uwagi na fakt, iż plan dla większości obszaru opracowania utrzymuje dotychczasowe zagospodarowanie. Natomiast nowe zagospodarowanie jest stosunkowo mało inwazyjne dla środowiska przyrodniczego i obejmuje głównie tereny nieużytków, bądź użytkowane rolniczo.

Największe zmiany dla świata zwierząt wiążą się z przeznaczeniem fragmentów kompleksu leśnego na tereny zieleni parkowej o charakterze leśnym. Pomimo wysokiego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej (85% powierzchni działki) zmiana sposobu zagospodarowania wiąże się ze zmianą użytkowania przestrzeni – wprowadzenia budynków, infrastruktury technicznej czy utwardzeniem powierzchni ziemi, ponadto zwiększy się liczba ludności oraz wykorzystywanych urządzeń i pojazdów. Konsekwencją realizacji ustaleń projektu planu będzie zmniejszenie przestrzeni życiowej dzikich zwierząt. Przekształcenie każdej powierzchni otwartej oznacza pomniejszenie areału występowania i żerowania pewnych grup zwierząt, co oznacza ograniczenie rozwoju danych populacji. Oznacza to także płoszenie zwierzyny tak przez zwierzęta domowe jak i ludzi, penetrację terenu oraz zaśmiecanie. W chwili obecnej oszacowanie faktycznego wpływu jest utrudnione, prawdopodobnie nastąpi ograniczenie miejsc występowania gatunków oraz cofanie się w głąb kompleksu leśnego.

W trakcie fazy budowy inwestycji prawdopodobnie będzie dochodzić do zwiększonej penetracji terenu, zwiększania natężenia uciążliwości akustycznych, a co za tym idzie będzie prowadzić do częstszego płoszenia i możliwie zwiększonej śmiertelności małych zwierząt. Ponadto pojawienie się zabudowy wiąże się z penetracją terenu na obszarze znacznie większym niż wyznaczonym granicami planu, dochodzi do zwiększania liczby osób, maszyn, urządzeń oraz zwierząt związanych z człowiekiem, których aktywność obejmuje także obszary przyległe. W konsekwencji zwierzęta wycofują się, bądź zmieniają dotychczasowe szlaki migracyjne.

Powstanie ogrodów przydomowych oraz niewielkich terenów zieleni urządzonej stworzy miejsca przebywania i rozrodu głównie dla ptaków związanych ze środowiskiem miejskim oraz niewielkich ssaków, jednak rola przyrodnicza tych terenów będzie znikoma.

Reasumując wpływ na faunę będzie uzależniony od stopnia realizacji planu oraz realizacji poszczególnych inwestycji, także poza granicami opracowania, które pośrednio wpłyną na skale presji środowiskowych.

Podsumowanie:

- Płoszenie i zwiększona śmiertelność małych zwierząt w fazie budowy,
- Przy pełnej realizacji planu możliwe wycofanie się zwierząt w głąb kompleksów leśnych oraz zmiana lokalnych korytarzy migracyjnych,
- modyfikacja miejsc przebywania i rozrodu zwierząt,
- wzrost udziału gatunków związanych z człowiekiem (głównie ptaków).

7.5. WPLYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GLEBY

Do największych zmian dojdzie w przypadku realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej, nowych ciągów komunikacyjnych oraz urządzeń infrastruktury technicznej, przy czym plan w bardzo ograniczonym stopniu dopuszcza nowe zagospodarowanie, głównie sankcjonując istniejące formy użytkowania terenu.

Największe prognozowane zmiany potencjalnie powstaną w obrębie terenów, które dotychczas były niezagospodarowane, bądź w użytkowaniu rolniczym, zaś na chwilę obecną zostały predestynowane do zabudowy. Nowe inwestycje będą skutkować oddziaływaniem bezpośrednim stałym: uszczelnieniem podłoża, przeobrażeniami gruntów, lokalną zmianą stosunków wodnych i kierunków spływu powierzchniowego, a także zmniejszeniem areálu terenów aktywnych biologicznie. Wystąpi także oddziaływanie bezpośrednie krótkoterminowe: ingerencja w środowisko gruntowe podczas prowadzenia prac budowlanych, przemieszanie mas ziemnych, wymiana gruntów lub/i ich zagęszczenie. Zmiany będą dotyczyć przypowierzchniowej warstwy gruntów. Ponadto możliwym jest powstawanie sztucznych nasypów i wykopów. Zwiększenie udziału terenów zabudowanych i utwardzonych przyczyni się w konsekwencji do: intensyfikacji spływu powierzchniowego, ograniczenia zasilania wodą, co w dłuższej perspektywie czasowej prowadzi do przesuszania gruntów oraz ograniczenia procesów glebotwórczych.

Konsekwencje prowadzonych robót ziemnych mogą zasięgiem wykraczać poza granice planu w przypadku wydobycia. Ziemia z wykopów winna być właściwie zagospodarowana lub zutylizowana. Niekiedy w takich wypadkach dochodzi do procederu nielegalnego wywozu gruntu i jego składowania. Konieczna jest tu rzetelna kontrola wszystkich etapów realizacji danej inwestycji.

Na skutek realizacji zapisów planu zlikwidowane zostaną użytkowe gleby rolnicze. Należy zauważyć, iż zgodnie z obowiązującym prawem niezależnie od klasy przydatności gleb dla rolnictwa, gleby położone w granicach administracyjnych miasta nie podlegają ochronie. Z uwagi na znaczną wartość biologiczną wierzchniej warstw gleb (obecność poziomu próchniczego) wskazane jest ich dalsze wykorzystanie. W trakcie prowadzonych prac ziemnych, należy zdeponować wierzchnią warstwę i wykorzystać do wzbogacenia innych obszarów np.: nowo powstałych terenów zieleni urządzonej. Za rozwiązaniem tym przemawiają względy ekonomiczne – oszczędność transportu, poniesionych wydatków, a ponadto korzystanie z lokalnych materiałów o zbliżonych właściwościach, jest bardziej właściwe z punktu widzenia ekologii.

W związku z dopuszczoną projektem planu realizacją obiektów usługowych, infrastruktury technicznej prognozuje się zmiany w zakresie powierzchni i struktury gleby na etapie budowy inwestycji. W fazie budowy może nastąpić zmiana uwilgotnienia gruntów, w tym warunków agroekologicznych. Zmiana struktury gleby prowadzi do jej zwięzłości, zmniejszenia uwilgotnienia oraz ilości tlenu. Możliwe jest zanieczyszczenie gleby na etapie budowy inwestycji na skutek niewłaściwego dysponowania odpadami, bądź wyciekami substancji ropopochodnych z pojazdów i maszyn. W celu złagodzenia skutków realizacji inwestycji wskazane jest wykorzystanie próchnicznej warstwy gleby.

Większe zanieczyszczenie gleb prognozuje się w bezpośrednim sąsiedztwie arterii

komunikacyjnych oraz planowanych terenów parkingów KS-1 do KS-3.

Formą ochrony dla gleb i rzeźby terenu są zapisy dotyczące:

- *zasadę ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko na terenie działki budowlanej, na jakiej jest wytwarzane i do której jednostka organizacyjna je wytwarzająca, posiada tytuł prawny;*
- wykluczenie z obszaru planu usług uciążliwych oraz szeregu inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na powierzchnie ziemi i gleby;
- zachowanie bardzo wysokiego udziału terenów w dotychczasowym zagospodarowaniu;
- zapisy w zakresie odprowadzania ścieków bytowo-komunalnych – nakaz odprowadzania ścieków do miejskiej oczyszczalni ścieków, nakaz wyposażenia budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi w przyłącza kanalizacyjne, nakaz oczyszczania ścieków deszczowych wprowadzanych do rzeki Trzebenesz i Białej oraz dopuszczenie korzystania ze zbiorników bezodpływowych tylko do czasu realizacji kanalizacji;
- ochroną dla gleb są również zapisy w zakresie gospodarki odpadami nakazujące usuwanie odpadów w ramach powszechnego systemu zbierania i usuwania odpadów stałych oraz nakaz zabezpieczenia miejsc do magazynowania odpadów na każdej z działek, na której są wytwarzane, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Największe zmiany prognozuje się w terenach do tej pory niezagospodarowanych, bądź użytkowanych rolniczo, przy czym uwzględniając zapisy planu w zakresie ochrony środowiska oraz proponowane rozwiązania projektowe nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnie ziemi i gleby.

Podsumowanie:

- zmniejszenie udziału gleb użytkowanych rolniczo,
- przemieszanie mas ziemnych, wymiana gruntów, możliwe powstanie nasypów i wykopów,
- uszczelnienie podłoża, a co za tym idzie intensyfikacja spływu powierzchniowego,
- możliwe zanieczyszczenie gleb w rejonie parkingów.

7.6. WPLYW NA ŚRODOWISKO WODNO-GRUNTOWE, WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Na skutek realizacji zapisów planu prognozuje się umiarkowane zmiany w środowisku wodno-gruntowym, są to przede wszystkim zmiany o charakterze pozytywnym. Plan nie ustala przeznaczenia i sposobu zagospodarowania terenu, które mogłyby zagrażać jakości wód gruntowych i podziemnych.

Dotychczasowe gospodarka wodno ściekowa przede wszystkim opierała się na wykorzystaniu indywidualnych zbiorników bezodpływowych, których stan techniczny, w tym szczelność, jest trudny do oceny. Zgodnie z *Analizą urbanistyczną istniejącego stanu...* sieć

kanalizacyjna w granicach miasta z roku na rok jest rozwijana, jednak nadal istnieje dalsza potrzeba rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej. Ponadto na jakość wód gruntowych może mieć wpływ rolnicze wykorzystanie terenów i związane z nim stosowanie nawozów.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły* (M.P. z 2011 r. Nr 49, poz. 549) celami środowiskowymi, wynikającym z Ramowej dyrektywy Wodnej oraz działu III ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, są:

- dla wód podziemnych:

- *zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,*
- *zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej),*
- *zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,*
- *wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.*
- *Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.*

- dla wód powierzchniowych

- *Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału.*
- *Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.*

Plan umożliwi realizację wyżej wymienionych celów środowiskowych poprzez rozwiązania funkcjonalne, a więc – dobór i rozmieszczenie kolejnych terenów funkcjonalnych z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych oraz rozwiązania szczegółowe – parametry i zapisy szczegółowe dla kolejnych terenów funkcjonalnych, zapisy z zakresu ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz zasady dotyczące modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej.

Szczegółowe zapisy planu zapobiegają i ograniczają potencjalne zanieczyszczenie wód, w tym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 406 Niecka Lubelska, poprzez:

- *zasadę odprowadzania ścieków bytowo-komunalnych poprzez sieć kanalizacyjną do miejskiej oczyszczalni ścieków;*
- *nakaz docelowego wyposażenia budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w przyłącza kanalizacyjne, umożliwiające odprowadzenie ścieków bytowo-komunalnych;*
- *nakaz oczyszczenia ścieków deszczowych wprowadzanych do rzeki Trzebiesz oraz Białej;*
- *dopuszczenie realizacji i korzystania ze szczelnych zbiorników na nieczystości lub indywidualnych ekologicznych oczyszczalni do czasu wybudowania sieci kanalizacyjnej.*

Zapisy planu chronią wody gruntowe przed zanieczyszczeniem minimalizując w ten sposób ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych poza granicami projektu planu. Niebezpieczeństwem dla stanu środowiska mogą być tutaj opóźnienia realizacji proponowanych zapisów w zakresie wprowadzania obowiązkowych przyłączy

kanalizacyjnych.

Skutki wprowadzenia nowej zabudowy na jakość wód gruntowych i podziemnych można ocenić jako umiarkowane. Nastąpi głównie zwiększenie ilości wytwarzanych ścieków oraz zwiększenie poboru wody związane ze wzrostem zaludnienia. Plan zakłada, iż zaopatrzenie w wodę obiektów na terenie objętym planem nastąpi z sieci wodociągowej. Projekt planu dopuszcza wykorzystanie istniejących indywidualnych ujęć wody tylko do czasu wybudowania sieci wodociągowej.

Prognozuje się, iż w efekcie realizacji inwestycji usługowych i związanych z infrastrukturą techniczną powstaną oddziaływania bezpośrednie krótkoterminowe w postaci wahań zwierciadła wód gruntowej związane z pracami ziemnymi na etapie budowy, tworzenie warunków do przemieszczania się zanieczyszczeń w środowisku wodno-gruntowym. Oddziaływaniem długoterminowym będzie zmniejszenie ilości wody infiltrującej do gruntu związane ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, ograniczenie retencji wód w wierzchniej warstwie gleby oraz zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych.

Potencjalnie oddziaływanie może zachodzić w obrębie terenów parkingów KS-1 do KS-3, gdzie może dochodzić do zwiększonego spływu substancji ropopochodnych wraz z wodami opadowymi i roztopowymi. Możliwe zanieczyszczenia wód gruntowych mogą być generowane szczególnie tam gdzie będą zlokalizowane obiekty usługowe, przy czym zakaz w granicach planu realizacji usług uciążliwych i szeregu innych inwestycji znacznie minimalizuje to zagrożenie.

Plan uwzględnia istniejące rowy melioracyjne wskazując je na rysunku planu oraz nakazując zachowanie ich ciągłości i przepustowości. Swobodny dostęp do rowów na czas prac technicznych i konserwacyjnych został zapewniony zakazem realizacji zabudowy minimum 10 m od krawędzi rowu.

Plan zachowuje i chroni dolinę rzeki Trzebiesz oraz istniejące zbiorniki wodne poprzez rozwiązania funkcjonalne – wskazanie w rysunku planu terenów wód od WS-1 do WS-12 oraz otoczenie terenów wód, które głównie stanowią tereny zieleni naturalnej, tereny lasów, tereny zieleni parkowej o charakterze leśnym, które stanowią bufor dla cennych i wrażliwych siedlisk wodnych. Ponadto formą ochrony dla sieci hydrograficznej są zapisy szczegółowe dotyczące między innymi: odprowadzenia ścieków i wód opadowych oraz zaopatrzenia w wodę.

Z uwagi na dotychczasowe zagospodarowanie projektu planu oraz projektowane przeznaczenie terenu, predysponowane funkcje obszarów, dotychczasowe zmiany środowiska oraz aspekty społeczne i gospodarcze, zapisy planu uznaje się za wystarczające i nie wymagające wprowadzenia zmian. W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne.

Podsumowanie:

- poprawa stanu wód gruntowych na skutek realizacji kanalizacji i likwidacji zbiorników bezodpływowych,
- ochrona poboru/równowagi wód poprzez zakaz realizacji indywidualnych ujęć wody,

- zwiększenie poboru wód na skutek wzrostu liczby mieszkańców i obiektów usługowych,
- zmniejszenie ilości wód infiltrujących do gruntu,
- możliwe zanieczyszczenie wód gruntowych w rejonie stacji paliw,
- zachowanie ciągłości i przepustowości urządzeń melioracji podstawowej.

7.7. WPLYW NA ATMOSFERĘ I WARUNKI WYMIANY POWIETRZA

Realizacja planu nie wpłynie w znaczący stopniu na zmianę warunków klimatycznych i powietrza atmosferycznego, a prognozowane oddziaływania będą miały wyłącznie charakter lokalny o niskiej sile oddziaływania.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu możliwe jest zwiększenie liczby emitorów powierzchniowych, co spowoduje zwiększenie emisji związków lotnych pochodzących z ogrzewania budynków. Plan dopuszcza zaopatrzenie w ciepło poprzez dostarczenie energii cieplnej za pomocą: sieci gazowej, miejskiej sieci ciepłowniczej.

Dopuszczalne jest wykorzystanie: *odnawialnych źródeł energii, urządzenia kogeneracji rozproszonych; ogniw paliwowych, węgla nieprzetworzonego, oleju opałowego o niskiej zawartości siarki, gazu płynnego lub innych paliw bezpiecznych ekologicznie, spełniających standardy emisji, dopuszczone w przepisach odrębnych; indywidualnych urządzeń wykorzystujących energię elektryczną.* Pozytywnie należy ocenić zapisy umożliwiające doprowadzanie ciepła za pomocą odnawialnych źródeł ciepła. Zapisy te są odpowiedzią na zmieniające się technologie oraz są zgodne z opracowaniami na poziomie regionalnym i krajowym.

Wpływ poszczególnych inwestycji na stan atmosfery będzie największy na etapie budowy, kiedy nastąpi czasowa zwiększona emisja zanieczyszczeń do atmosfery i substancji ropopochodnych z pojazdów oraz maszyn, przy czym mając na uwadze, iż określenie inwestycje obejmuje – domy jednorodzinne oraz obiekty usług nieuciążliwych, wpływ ten można uznać za marginalny i pomijalny.

Wpływ na stan powietrza atmosferycznego ma również układ komunikacyjny. Plan wprowadza nowe drogi, przy czym są to drogi lokalne lub dojazdowe a więc o małym natężeniu ruchu.

Łagodząco na zmiany powietrza i klimatów lokalnych będą wpływały: wysoki odsetek terenów aktywnych biologicznie, obecność zwartych, rozległych kompleksów leśnych.

Podsumowując udział nowych funkcji i intensywność zagospodarowania terenu jest niska, a oddziaływanie na stan atmosfery przy bardzo dobrych warunkach przewietrzenia i wysokim odsetku terenów aktywnych biologicznie można uznać za marginalny. W związku z powyższym nie przewiduję się znaczącego negatywnego oddziaływania na stan powietrza atmosferycznego.

Podsumowanie:

- nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania w zakresie warunków atmosferycznych.

7.8. WPLYW NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Klimat akustyczny rejonu opracowania nie ulegnie istotnym zmianom na skutek realizacji zapisów planu.

Wraz z realizacją planu powstawać będą na analizowanym terenie nowe źródła hałasu komunalnego. Potencjalnym źródłem uciążliwości akustycznej są także usługi, w zależności od rodzaju działalności gospodarczej poziom hałasu będzie się różnie kształtował. Przewiduje się możliwość wzrostu poziomu hałasu, będzie on jednak zamykać się w poziomach dopuszczalnych, określonych w przepisach odrębnych.

Plan ponadto wprowadza *zasadę ograniczania uciążliwości akustycznych pochodzących ze źródeł hałasu o natężeniu ponadnormatywnym, poprzez zabezpieczenia techniczne lub zmianę technologii i urządzeń*. Dodatkowo formą ochrony przed uciążliwością ze strony klimatu akustycznego jest wykluczenie z obszaru planu usług uciążliwych oraz szeregu inwestycji, które mogłyby niekorzystnie wpływać na warunki akustyczne terenu opracowania.

Ponadto jako pozytywne należy ocenić zapisy planu, które wprowadzają klasyfikację terenu pod względem wymaganego standardu jakości klimatu akustycznego. Dla terenów od MN-1 do MN-5, od MNU-1 do MNU-5, UMN-1, dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym dla terenów mieszkaniowo-usługowej, dla terenów MW-1, MW-2, UTP/MWm-1 dopuszczalny poziom hałasu musi być zgodny z poziomem hałasu dopuszczalnym jako tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego. Warunkiem dotrzymania norm w pomieszczeniach mieszkalnych będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań w budynkach zgodnych z przepisami szczegółowymi w tym zakresie (Prawo budowlane, Polskie Normy).

Wzrost hałasu jest możliwy na etapie realizacji poszczególnych inwestycji: wzrost liczby samochodów ciężarowych, ciężkiego sprzętu, prowadzonych prac budowlanych. Jednakże jest to działanie krótkoterminowe dotyczące fazy budowy inwestycji.

Reasumując ocenia się, iż plan w dostatecznym stopniu uwzględni działania minimalizujące uciążliwości związane z hałasem, zarówno poprzez sposób zagospodarowania terenu, jak i zapisy szczegółowe. Plan właściwie przewiduje zabezpieczenia przed uciążliwością hałasu w zakresie, jaki może być przedmiotem postanowień planu.

Podsumowanie:

- powstaną nowe źródła hałasu komunalnego oraz związane z działalnością punktów usługowych,
- możliwy wzrost hałasu w okresie fazy budowy inwestycji,
- plan wprowadzania odpowiednie zabezpieczenia w zakresie ochrony przed uciążliwością akustyczną.

7.9. WPLYW NA KRAJOBRAZ

Kształtowanie warunków wizualnych w obszarze opracowania jest szczególnie istotne z uwagi na obecność terenu opracowania w granicach Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie

oraz obecność w granicach obszaru Natura 2000 – Lasy Janowskie. Stąd też kontrolowany rozwój miasta wydaje się znacznie bardziej właściwy w kontekście ochrony nie tylko walorów przyrodniczych ale i krajobrazowych. Zapobiega to powstawaniu zmian, które w przypadku środowiska wizualnego są często trudne, bądź niemożliwe do likwidacji lub/i złagodzenia.

W przypadku terenu opracowania nie przewiduje się znaczących zmian w strukturze krajobrazu. Plan zachowuje obecną strukturę krajobrazową rejonu planu, poprzez zachowanie głównych elementów krajobrazotwórczych a więc: kompleksów leśnych i doliny rzecznej.

W przypadku obszarów o wyższym stopniu antropopresji plan głównie sankcjonuje dotychczasowe zagospodarowanie terenu, zaś nowa zabudowa została wprowadzona w oparciu o już istniejącą. Powstająca nowa zabudowa, dzięki ustaleniom planu powinna w sposób harmonijny poszerzyć strefę zurbanizowaną, zachowując przy tym wysoką estetykę. Plan przede wszystkim dopuszcza rozwój nowej zabudowy usługowej, mieszkaniowej w oparciu o istniejące już obiekty. Za wysoce pozytywne należy ocenić, ustalenie w planie maksymalnych wysokości obiektów budowlanych oraz szczegółowych zasad w odniesieniu do kolorystyki elewacji, dachów, czy maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy. Zapisy te mogą złagodzić negatywne skutki zmian krajobrazowych oraz zapewnią dostosowanie nowopowstającej zabudowy do otoczenia. Największą zmianą będzie rozszerzenie zabudowy na tereny dotychczas niezagospodarowane, bądź pozostające w użytkowaniu rolniczym.

Zmianą w krajobrazie będzie niewątpliwe przekształcenie fragmentów kompleksu leśnego w bliskim sąsiedztwie Zalewu w tereny zieleni parkowej o charakterze leśnym. W tym przypadku krajobraz o bardzo wysokim stopniu naturalności zostanie przekształcony w krajobraz seminaturalny.

Projekt planu wprowadza ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania ładu przestrzennego wraz z zasadami sytuowania i rozmieszczania nośników reklamowych. Takie zapisy nie dopuszczają do powstania chaosu wizualnego bardzo negatywnie wpływającego na krajobraz.

W zakresie ochrony elementów kulturowych plan wprowadza zapisy chroniące Kaplicę na Kruczku oraz Drogę Krzyżową przed zmianami w zakresie lokalizacji bryły, charakteru obiektu i detalu architektonicznego. Zapisy te uznaje się za wystarczający dla ochrony dziedzictwa kulturowego.

Należy stwierdzić, iż zapisy rzeczowego planu dążą do ochrony wartości krajobrazowych terenu opracowania w zakresie, jakie może stanowić przedmiot planu. Restrykcyjne zasady zagospodarowania przestrzenni limitują nadmierną i chaotyczną ingerencję ludzką, umożliwiając zarazem rozwój społeczny i gospodarczy gminy.

Reasumując siła wprowadzanych zmian i zmiana struktury krajobrazu będzie zależna nie od zapisów planu, ale od realizacji indywidualnych inwestycji i zagospodarowania poszczególnych działek budowlanych.

Podsumowanie:

- wzrost udziału krajobrazów kulturowych, przekształconych przez człowieka, przy równoczesnym zmniejszeniu udziału krajobrazów półnaturalnych i naturalnych – pól uprawnych i nieużytków, terenów leśnych.
- Zachowanie i ochrona najważniejszych elementów krajobrazu – kompleksów leśnych i doliny rzeki Trzebensz.

7.10. WPŁYW NA OBIEKTY I OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

Południowa część obszaru opracowania znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie oraz obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie, pozostała część terenu znajduje się w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”.

W Standardowym Formularzu Danych jako główne zagrożenie dla ptaków wskazano sposób gospodarowania na stawach rybnych (usuwanie roślinności) i wycinanie starodrzewi oraz osuszanie obszarów leśnych. W przypadku terenu opracowania tego rodzaju działania będą zachodzić w obrębie terenów zieleni parkowej o charakterze leśnym, gdzie prawdopodobnie dojdzie do zmniejszenia lesistości i intensyfikacja zabudowy. W konsekwencji może to wpłynąć na zasięg występowania i szlaki migracyjne niektórych gatunków, a w szczególności trzmiełojada (występuje w różnego rodzaju lasach, preferuje lasy sąsiadujące z otwartymi przestrzeniami), kani czarnej (preferuje lasy w pobliżu wód), lerki (obrzeża suchych, prześwietlonych borów, drzewostanów sosnowych), świergotka polnego (niekiedy spotykany na obrzeżach drzewostanów sosnowych, zwykle na skąpo porośniętym terenie np. plaże). Ponadto dodatkowym czynnikiem odstrasającym ptaki może być zwiększona obecność ludzi, maszyn, pojazdów (planowana realizacja kolei wąskotorowej) oraz towarzyszących im zwierząt. Formą minimalizowania negatywnych oddziaływań na terenach ZPL jest zapis - *nakazuje się zachowanie istniejącego drzewostanu na wszystkich powierzchniach pozostawianych jako biologicznie czynne za wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i technicznych oraz wynikających z budowy i utrzymania infrastruktury technicznej*; co w założeniu ma do minimum ograniczyć usuwanie drzew i krzewów z terenów funkcjonalnych.

Z uwagi na fakt, iż tereny wokół Zalewu już na chwilę obecną są wykorzystywane na cele rekreacyjne oraz zakres terenów udostępnionych pod użytkowanie – terenów parkowych o charakterze leśnym stanowi niewielki udział całego obszaru sieci Natura 2000 nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar podlegający ochronie.

Południowa część obszaru opracowania znajduje się również w granicach Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie, zaś pozostała część terenu znajduje się w granicach otuliny parku. Projekt planu jest zgodny z zaleceniami zawartymi w Rozporządzeniu powołującym park, otulinę oraz nie jest sprzeczny z zapisami Studium w tym zakresie.

Zgodnie z Planem ochrony Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie:

§ 15. Główne zagrożenia dla walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych Parku stanowią:

1. Zagrożenia zewnętrzne:

1) zanieczyszczenie wód powierzchniowych,

2) zanieczyszczenie powietrza pyłami przemysłowymi, jak również pochodzących z lokalnych kotłowni, palenisk domowych, a także pyły i gazy powstające w procesie spalania paliw

stałych oraz węglowodory i związki ołowiu powstające ze spalania paliw płynnych w pojazdach mechanicznych,

3) okresowe pojawianie się szkodników leśnych i chorób grzybowych,

4) szkody wywołane przez wiatr, śnieg, okiść,

5) ekspansja gatunków obcego pochodzenia zagrażająca rodzimym gatunkom roślin i zwierząt,

2. Zagrożenia wewnętrzne:

1) obszar Parku podlega rosnącej antropopresji, która ma charakter wieloprzestrzenny i jest związana z czynnikiem o charakterze ponadregionalnym,

2) najgroźniejszym zagrożeniem dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów leśnych Parku są zmiany stosunków wodnych, (polegają one na obniżaniu zwierciadła wód podziemnych, zmniejszeniu arealu obszarów podmokłych, przesuszaniu torfowisk, w rezultacie zachwiany zostaje bilans geochemiczny, a zwłaszcza uruchamiane zostają procesy ługowania substancji zasadowych),

3) formy architektoniczne budownictwa jednorodzinnego i zagrodowego nie zharmonizowane z otoczeniem oraz samowole budowlane powodują przekształcanie naturalnej rzeźby terenu, defragmentację krajobrazu, zaburzenia w funkcjonowaniu ekosystemu oraz pogorszenie stanu środowiska,

4) nieuporządkowana gospodarka odpadami i brak kanalizacji powoduje degradację walorów krajobrazowych i przyrodniczych,

5) szkody wywołane przez bezpośrednią penetrację ekosystemów Parku (zbiór runa leśnego, ruch turystyczny poza szlakami).

Projekt planu przyczynia się do złagodzenia istniejących zagrożeń, zarówno o charakterze zewnętrznym, jak i wewnętrznym poprzez:

- utrzymanie najważniejszych struktur przyrodniczych w granicach planu – kompleksów leśnych, doliny rzeki Trzebiesz, zbiorników wodnych i rowów melioracyjnych;
- nieznaczne powiększenie terenów zurbanizowanych w oparciu o istniejącą zabudowę na tereny o niskiej wartości przyrodniczej (pól uprawnych, terenów niezagospodarowanych i nieużytków);
- wyznaczenie zapisów szczegółowych w zakresie parametrów zabudowy, wykończenia, stosowanych materiałów, które przyczynią się do harmonijnego kształtowania krajobrazu zurbanizowanego o wysokich walorach wizualnych;
- wprowadzenie zapisów dotyczących infrastruktury, a tym samym ograniczenie zanieczyszczeń gleb, wód powierzchniowych i podziemnych oraz powietrza poprzez zapisy dotyczące:
 - gospodarki odpadami – usuwanie odpadów w ramach zorganizowanego i o powszechnej dostępności systemu zbierania i usuwania odpadów stałych oraz

nakaz zabezpieczenia miejsc do magazynowania odpadów;

- zaopatrzenia w wodę - docelowo musi odbywać się sieciami magistralnymi i wodociągowymi w oparciu o istniejące, miejskie ujęcie wody;
- odprowadzenia ścieków bytowo-komunalnych i wód opadowych - odprowadzania ścieków bytowo-komunalnych poprzez sieć kanalizacyjną do miejskiej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza obszarem planu, docelowego wyposażenia budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w przyłącza kanalizacyjne, oczyszczenia ścieków deszczowych wprowadzanych do rzeki Trzebiesz oraz Białej;
- zaopatrzenia w ciepło – z: sieci gazowej; miejskiej sieci ciepłowniczej; odnawialnych źródeł energii, urządzenia kogeneracji rozproszonej, za wyjątkiem źródeł wykorzystujących w procesie przetwarzania energię wiatru; ogniw paliwowych, węgla nieprzetworzonego, oleju opałowego o niskiej zawartości siarki, gazu płynnego lub innych paliw bezpiecznych ekologicznie, spełniających standardy emisji, dopuszczone w przepisach odrębnych; indywidualnych urządzeń wykorzystujących energię elektryczną;
- ograniczenie niekontrolowanego rozprzestrzeniania się zabudowy mieszkaniowej i usługowej, bez poszanowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych.

Wzrost terenów o odmiennym zagospodarowaniu od dotychczasowego, z dopuszczeniem prawa zabudowy nie wpłynie w sposób znaczący na przedmiot ochrony Parku Krajobrazowego. Natomiast umożliwi harmonijny rozwój miasta, uniemożliwiając zarazem działania o charakterze chaotycznym lub/i zbyt inwazyjnym. Ponadto kontrolowany rozwój zabudowy umożliwi zachowanie charakteru miasta, chroni i kontroluje krajobraz obszaru, eliminując potencjalne elementy dysharmoniczne, chroniąc przedpola widoków i umożliwiając harmonijny rozwój panoram.

Największe zmiany w środowisku przyrodniczym w ramach analizowanego projektu planu to przekształcenie fragmentów kompleksów leśnych w tereny parkowe o charakterze leśnym oraz wprowadzenie terenu funkcjonalnego UTW-1 (teren przeznaczony pod ekstensywne usługi turystyki wodnej), z ustaleniami, nie kolidującymi z zapisami Rozporządzenia nr 12 Wojewody Lubelskiego z dnia 5 maja 2005r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie” (Dz. Urz. Woj. Lub. nr 108, poz. 2057) oraz spełniającymi zawarty w § 31 Planu ochrony parku krajobrazowego postulat o wyłączeniu z nowej zabudowy obszarów dolin rzecznych(...).

Przy czym wpływ na obszar chroniony można rozpatrywać dwojako: niewątpliwie wykorzystanie rekreacyjne lasu doprowadzi do przekształcenia terenu z naturalnego w seminaturalny, dojdzie do zmniejszenia powierzchni aktywnych biologicznie oraz usunięcia drzew i krzewów. Dalszą konsekwencją, analogicznie do obszaru Natura 2000, będzie cofanie się zwierząt w głąb kompleksów leśnych, modyfikacja lokalnych szlaków migracyjnych, jako rezultat zwiększonej aktywności człowieka (hałasu, penetrowania lasu, obecności zwierząt towarzyszących człowiekowi, zwiększonemu ruchowi pojazdów i maszyn). Jednakże wypracowana przez miasto i konsekwentnie realizowana wizja Parku Reakcji wokół Zalewu może przyczynić się do odciążenia terenów podlegających ochronie poprzez stworzenie konkurencyjnej oferty wypoczynkowej. Ukierunkowanie ruchu turystycznego, zapewnienie

atrakcyjnej oferty wypoczynku i rekreacji przyczyni się w sposób pośredni do ochrony Lasów Janowskich.

Reasumując zaproponowane formy zagospodarowania terenu nie kolidują z celami dla jakich powołano ww. obszar. Główne zagrożenie dla Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie w rzeczowym obszarze wiąże się z wprowadzeniem terenów rekreacji w granicach kompleksu leśnego, jednakże w skali całego obszaru chronionego zmiany te można uznać za pomijalne. Ustalenia planu nie naruszają podstawowych procesów ekologicznych zapewniających ciągłość, trwanie i powiązanie ekosystemów. Z powyższego wynika, że ustalenia planu są zgodne z zapisami rozporządzenia powołującego Park. W związku z powyższym **nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na Park Krajobrazowy Lasy Janowskie.**

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują inne obszary i obiekty chronione w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2016r., poz.2134 z późn. zm.). Z uwagi na istniejący sposób zagospodarowania terenu, odległość od obiektów i obszarów podlegających ochronie prawnej nie prognozuje się wpływu realizacji zapisów planu na przedmiot ich ochrony.

Podsumowanie:

- Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na Park Krajobrazowy Lasy Janowskie;
- Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na obszar Natura 2000 – Lasy Janowskie.
- plan przyczynia się do minimalizacji zagrożeń zewnętrznych Parku Krajobrazowego.

7.11. ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Plan zachowuje i chroni wartościowe obiekty kulturowe, w jednoznaczny sposób ustalając zasady ochrony i użytkowania.

Plan wyznacza i wskazuje obiekty objęte wpisem do Gminnej Ewidencji Zabytków. Dla Kaplicy na Kruczku w planie ustalono nakazy służące zachowaniu obecnej bryły, charakteru i detalu architektonicznego oraz w zakresie inwestycji wymagających pozwolenia na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego został nałożony wymóg uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków w oparciu o przepisy odrębne.

Dla Drogi Krzyżowej z kapliczkami nakazano zachowanie wraz zachowaniem istniejącego rozmieszczenia, zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, natomiast modernizacja jest możliwa jedynie z uwzględnieniem przepisów odrębnych.

W przypadku dóbr materialnych głównymi zagrożeniami dla terenu objętego projektem planu są zagrożenie o charakterze naturalnym np.: gwałtowne ulewy, trąby powietrzne, długotrwałe opady czy susze, jednak skala zagrożenia rzeczowego obszaru jest analogiczna do pozostałych części miasta. Obszar opracowania znajduje się poza granicami zagrożenia powodziowego.

Podsumowanie:

- Zapisy miejscowego planu zagospodarowania zachowują i chronią w dostatecznym stopniu zasoby i walory środowiska kulturowego.

7.12. ZAGROŻENIE PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

Nie prognozuje się zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym. Realizacja zapisów planu nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych norm promieniowania elektromagnetycznego, zarówno na obszarze planu i w strefie jego wpływu, w związku z powyższym nie prognozuje się powstania negatywnego znaczącego oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z ustaleniami planu na rysunku planu wskazano granice stref ochronnych od istniejących linii wysokiego napięcia, w odległości 10m od osi linii. W granicach stref ochronnych zakazano lokalizowania zabudowy z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi, sadzenia drzew i krzewów, których naturalna wysokość może przekraczać 3m, przy czym dopuszczono odstępstwo od tych zasad, w przypadku skablowania lub przeniesienia linii. Dla bezpieczeństwa w planie wykluczono także składowanie materiałów w granicach stref ochronnych. Zapisy te minimalizują w wysokim stopniu zagrożenia związane z funkcjonowaniem linii dla ludzi, a zarazem ograniczają potencjalne ryzyko poważnych awarii.

Podsumowanie:

- projekt planu zapewnienia właściwą ochronę przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

7.13. GOSPODARKA ODPADAMI

Na skutek realizacji zapisów planu nastąpi wzrost liczby obiektów usługowych oraz terenów mieszkaniowych, co nierozdzielnie wiąże się z wytwarzaniem większej, niż dotychczas, ilości odpadów. Ilość odpadów jest uzależniona od rodzaju poszczególnych inwestycji, które nie są przesądzone na etapie planu. Prognozowane największe oddziaływania w zakresie gospodarki odpadami będą zachodzić poza granicami rzeczowego obszaru, w miejscach składowania i przetwarzania odpadów.

Na etapie budowy inwestycji mogą powstawać następujące typy odpadów:

- materiały, takie jak: szkło, drewno, papier, tworzywa sztuczne,
- odpady asfaltowe,
- odpady związane z eksploatacją maszyn i urządzeń,
- odpady z betonu, gruzu, gipsu, materiałów ceramicznych,
- złom stalowy,
- gleba i ziemia,
- kable,
- odpady komunalne.

Odpady powstałe w trakcie budowy powinny być w pierwszej kolejności wtórnie wykorzystane, bądź usuwane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Potencjalne zagrożenia to niewłaściwe magazynowanie odpadów (np.: brak przystosowanych miejsc, brak selekcji odpadów, dostęp osób postronnych, brak zabezpieczeń zapobiegających przedostawaniu się zanieczyszczeń do środowiska).

Projekt planu przewiduje usuwanie odpadów w ramach zorganizowanego i o powszechnej dostępności systemu zbierania i usuwania odpadów stałych oraz plan nakazuje zabezpieczenie miejsca do magazynowania odpadów na terenie działki na której są wytwarzane, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zapisy planu są zgodne z obowiązującymi przepisami w zakresie gospodarki odpadami określonymi przez *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Janów Lubelski* przyjęty uchwałą nr XXXI/200/13 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim z dnia 5 kwietnia 2013 r.

Zapisy planu w zakresie gospodarki odpadami są zgodne z *Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Janów Lubelski* przyjętym Uchwałą nr XXIX/199/05 Rady Miejskiej w Janowie Lubelskim.

Projekt planu realizuje zapisy zawarte w *Planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2017*, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXIV/396/2012 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 lipca 2012 r.

W związku z powyższym nie przewiduje się powstania negatywnego znaczącego oddziaływania na środowisko.

Podsumowanie:

- wzrost udziału odpadów komunalnych oraz pochodzących z obiektów usługowych,
- wzrost odpadów na etapie budowy inwestycji,
- największe oddziaływanie poza obszarem planu – w miejscu składowania odpadów,
- zapisy plany zgodne z opracowaniami wyższego rzędu.

7.14. RYZYKO WYSTĄPIENIA AWARII PRZEMYSŁOWYCH I NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ

Z uwagi na obecne oraz projektowane zagospodarowanie obszaru opracowania nie prognozuje się wystąpienia ryzyka awarii przemysłowej oraz nadzwyczajnych zagrożeń. Plan wyklucza realizację zakładów, stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii, rozumianych jako zakłady o zwiększonym ryzyku albo zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w przepisach odrębnych

Podsumowanie:

- brak negatywnego oddziaływania/brak ryzyka awarii przemysłowej i nadzwyczajnych zagrożeń.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdzono, iż proponowany sposób zagospodarowania terenu oraz realizacja zapisów miejscowego planu zagospodarowania nie prowadzi do powstania oddziaływań transgranicznych.

9. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH, OGRANICZAJĄCYCH POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko proponuje się:

- w zakresie gleb i powierzchni ziemi konieczna jest rzetelna kontrola w trakcie realizacji inwestycji ze szczególnym uwzględnieniem zagospodarowania/utyliczacji ziemi z wykopów,
- w zakresie ochrony środowiska wodno gruntowego konieczna jest kontrola likwidacji zbiorników na nieczystości po realizacji sieci kanalizacji,
- modyfikacje zapisów z zakresu zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – enumeratywne wymienianie zakazanych do realizacji inwestycji potencjalnie dopuszcza realizację innych przedsięwzięć nie wskazanych w projekcie planu, które mogą stanowić uciążliwość nie tylko dla środowiska ale i warunków życia ludzi.

W wyniku przeprowadzonych analiz nie stwierdzono potrzeby proponowania innych dodatkowych, bądź alternatywnych rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

10. ZGODNOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI KSZTAŁTUJĄCYMI PRZESTRZEŃ GMINY

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1073, z p. zm.) plany miejscowe nie mogą naruszać ustaleń studium. Studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną miasta, w którym określa się m.in.:

- kierunki zmian w przeznaczeniu terenów, wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary i zasady ochrony środowiska oraz ochrony krajobrazu kulturowego i zabytków;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Istnieje też obowiązek spójności ustaleń Studium z zapisami planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego i programów zawierających zadania rządowe, co pozwala na zachowanie spójności polityki przestrzennej prowadzonej na różnych poziomach (skalach).

Do najważniejszych dokumentów kształtujących politykę przestrzenną gminy należy *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Janów Lubelski*. Zgodnie ze Studium w obszarze planu z nowych inwestycji przewiduje się tylko inwestycje dotyczące szeroko pojętej turystyki oraz towarzyszącej jej funkcji

rekreacyjnej. Studium opiera obsługę komunikacyjną o istniejący układ drogowo-uliczny oraz przewiduje odtworzenie komunikacji kolejowej wąskotorowej.

Realizacja analizowanego terenu objętego projektem planu jest zgodna z aktualnymi potrzebami i zamierzeniami właścicieli gruntu oraz kierunkami wskazanymi dla danego terenu w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy.

Plan zagospodarowania przestrzennego spełnia cele i zadania wskazane przez Studium poprzez ochronę i racjonalne zagospodarowanie najważniejszych elementów środowiska, ustalenia planistyczne wprowadzające zasady osiągnięcia i utrzymania ładu przestrzennego oraz rozwinięcia infrastruktury.

11. WNIOSKI I PODSUMOWANIE PROGNOZY

Należy zauważyć, że większość opisywanych w poprzednich rozdziałach prognozowanych skutków wdrożenia planu wystąpi zarówno w trakcie realizacji planu jak i po niej osiągając pewien stopień stabilizacji (równowagi). Generalnie nie omówiono rozwiązań alternatywnych ze względu na charakter dokumentu nie dopuszczającego wariantowości ustaleń planistycznych, za takie można ewentualnie przyjąć, proponowane poniżej zmiany.

Realizacja dokumentu planistycznego przyniesie także korzyści dla środowiska, wśród których na czele wysuwa się osiągnięcie ładu przestrzennego. W praktyce oznacza to dokładne rozplanowanie przestrzeni, z poszanowaniem wszelkich wartości społecznych - gospodarczych, a przede wszystkim środowiskowych. Wprowadzenie harmonijnego rozwoju przestrzeni pozwala uniknąć wielu presji środowiskowych. Powyższe jest realizacją zasady zrównoważonego rozwoju, która winna stać się głównym nurtem w pracach planistycznych.

Jako pozytywne skutki planu w odniesieniu do środowiska przyrodniczego należy wymienić:

- ochrona głównych struktur przyrodniczych miasta – kompleksu leśnego stanowiącego fragment Lasów Janowskich,
- ochrona doliny rzeki Trzebensz poprzez ustalenia funkcjonalne i szczegółowe,
- ochrona środowiska wodno – gruntowego poprzez system kanalizacyjny, ustalenia z zakresu poboru wód, składowania odpadów,
- zapobieganie negatywnym zmianom klimatu akustycznego,
- ochrona atmosfery poprzez preferencje ekologicznych źródeł energii i ciepła,
- ograniczenie presji środowiskowych poprzez liczne zakazy z zakresu ochrony środowiska oraz infrastruktury technicznej,
- wykluczenie usług uciążliwych i szeregu inwestycji z terenu opracowania.

Jako negatywne skutki planu w odniesieniu do środowiska przyrodniczego należy wymienić:

- udostępnienie do użytkowania turystycznego i rekreacyjnego fragmentów kompleksów leśnych,
- penetracja kompleksów leśnych, cofanie się zwierząt w głąb lasu.

W odniesieniu do warunków i jakości życia mieszkańców prognozuje się:

- możliwość rozwoju ekonomicznego i gospodarczego,
- zaspokojenie potrzeb w zakresie niezbędnej infrastruktury zarówno technicznej, jak i drogowej,
- stworzenie warunków do harmonijnego rozwoju miasta.

12. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w oparciu o obowiązujące przepisy tutaj głównie o ustawę z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017r. poz. 1405 z p. zm.). Zgodnie z nią w prognozie dokonano oceny oddziaływań na środowisko, które mogą powstać w wyniku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Janowa Lubelskiego – „Obrówka/Kompleks leśny”.

Stan istniejący środowiska przyrodniczego został scharakteryzowany poprzez opis takich elementów jak: powietrze, wody powierzchniowe, wody podziemne, fauna, flora, formy ochrony przyrody, powiązania przyrodnicze, budowa geologiczna i rzeźba terenu, gleby, klimat akustyczny i promieniowanie elektromagnetyczne, klimat, walory krajobrazowe, istniejące zagrożenia dla stanu i funkcjonowania środowiska oraz problemy ochrony środowiska.

W niniejszej prognozie dokonano analizy wieloczynnikowej wpływu ustaleń planu miejscowego na środowisko, z uwzględnieniem takich elementów środowiska, jak: ludzie, fauna i flora, rzeźba terenu, środowisko wodno – gruntowe, atmosfera i klimat akustyczny, krajobraz.

W Prognozie znalazły się również informacje nt. zakresu powierzchniowego i przedmiotowego prognozy, metodyki, materiałów wejściowych, celów ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu, propozycji dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu, informacji o możliwym oddziaływaniu na środowisko oraz oddziaływaniu na obszary sieci Natura 2000, potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu, ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego istotne z punktu tu widzenia niniejszego opracowania.

Słowa kluczowe: prognoza, plan miejscowy, ustalenia, środowisko, wpływ

Janów Lubelski, 10.10.2017r.

Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Janowa Lubelskiego

– „OBRÓWKA / KOMPLEKS LEŚNY”

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f oraz art. 74a ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405)

oświadczam,

że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2017 poz. 1405).

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

KANON
mgr inż. architekt Grzegorz Chojnacki
ul. Nadarzyńska 56, 05-805 Otrębusy
REGON: 016236055-00014, NIP: 527-171-50-09
tel./fax (0-22) 729 01 23, www.kanon.waw.pl

mgr inż. *Grzegorz Chojnacki*

OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW z siedzibą w WARSZAWIE
numer wpisów WA-386 podpis